Politika'da SANAT EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SOMORUSOZ BİR DÜNYA İÇİN

"GENEL GREV 4 RESSAM TÜRKİYE" SERGİSİ PARİS'TE SÜRÜYOR

Nil Yalter, Orhan Taylan, Osman Çokez ve Yusuf Taktak'ın ortak çalışmalarından oluşan "Genel Grev-4 ressam-Türkiye" adlı sergi Paris'teki ünlü Beaubourg Kültür Merkezi'ne bağlı "Jean Larcade" galerisinde sürüyor. Sergi 16 Eylül 1976 "Genel Yas" eylemin anısına, Maden-İş'in MESS'e karşı yürüttüğü grevlere kadar yer alan savaşımlarla ilgili belgelerden yola çıkılarak hazırlanan 100x75 cm. boyutlarında 12 baskıdan oluşuyor. Grev fotoğrafları, işçiyen telgrafları, dayanışma mesajları ve sanatçıların çizdiği desenler - le birlikte bir anlatım dilini oluşturan çalışmalar büyük ilgi görüyor.

Bu çalışmalar söz konusu anlatım diline uygun bir teknikle, duvar gazetesi yöntemi ve ozalit tekniği ile çoğaltılmış basılı resimleri biçiminde sergileniyor. Sergi, çoğaltılma ve taşınma kolaylığının getirdiği olanakla aynı günlerde Batı Berlin'de "Türkiye Akademisyen ve Sanatçılar Derneği"nin düzenlediği "Nazım Hikmet Haftası" çerçevesinde yer alan resim sergisinin de bir bölümü oluşturuyor.

Paris'teki sergi salonunda, resimlerin yanısıra "Şark MESS'e" adlı 40 dakikalık renkli bir film izleniyor.

9 Kasım'da açılan sergi 10 Aralık tarihine dek açık kalacak.

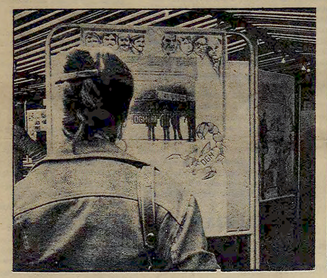

Ornan TAYLAN

Kalıcılık ,çarpıcılık ya da ikisi birden

Babam şiiri çok seven, kendisi de gençliğinde yazmış bir insandı. Ben daha ilkokulun ilk sınıflarındayken, bana Nazım Hikmet'ten şiirler okuduğunu hayal meyal hatırlarım. Okuduğu şiirlerden kopuk kopuk dizeler (belki uftak telef- yanlışlıkla) yıllar boyu kulaklarımda çınlamıştır. «Akyordu su/gösterip oynasında söğüt oğlanları/ Salkımoğlular...» Bunlardan pek bir anlam çıkaramıyordum ama çözel geliyorlardı kulağıma. Liseli yaşlarımda, daha başka dizeler de takıldı. «Ne yazık ki ona/ Dörtnal giden atlanın boynuna birdaha yatmayacak/ Beyaz ordıuların ardında kılıç oynatmayacak...» ya da «Atlılar/ Kızıl Atlılar/ Atları rüzgar kanatlıları» Nazım Hikmetin basılmış kitap olarak yayınlanıyla karşılaşmam, belki inanmayacaksınız yirmialtı yaşımdadır. Şaşkınlıkla, birçok dizeyi yalnış bellemiş olduğumu farkettim ama çok öramsemedim. O sürdeki sesterin inci gibi işlenmişliğine, şiirin gürkeeki edasına tutulmuştum. Hatta, o sesleri taklit ederek bir dizi şiir yazmayı denediğimi de itiraf edeyim. Liseli yıllar izleyen yedeksuoyu öğretmenlik, yurtdışı, eski TİP deneyi, falan derken yaşamın içinde daha ciddiyetle yer almaya başladığımız yıllarda bu şiirlerle ilişkilerim de gelişti. Artık «Yaralı bir atlı yuvarlandı atından/Bağırmadı/Gidenleri geri çağırmadı/Bakti yalnız dolu gözlerle/ Uzaklaşan atlanın parıldayan nallarına...» dizelerinde bambaşka anlamlar bulabiliyordum. Sonraları, daha yakın yıllarda, bu ve benzeri şiirlerin bütününü tadına varmayı, şiirlerden dize kopartmamayı öğrendim. Yer yer küçeyen, yer yer göğüs geçiren, etkarlanan sonra yine kükreyen, hepimiz gibi insan oma bizlerden daha büyük bir devrimcinin yapıtlarıydı bunlar.

Son zamanlarda sanat yapıtlarında «kalıcılık»tan söz ocıdıkca bunlar gelir oklama. Bir sanat yapıtı nasıl olup kalıcılığa ulaşır? Bakanların, müdürlerin ve müdür muavinlerinin desteği ile, sırf «bu adam bizdendir» kafasıyla, adamın yapıtlarından çok bazı dağıtmalarıyla, televizyonlara falan çıkarmalarıyla, bütün kitaplıklara dolduramalarıyla olabilir mi? Sanmıyorum. Çünkü bu sadece yapıtı yozlaştırmadır. Ve bunlar kocaman koltuklarından (bir zahmet) kalkıp yürüdükleri vakit ontarın «bizdendir, adamımızdır» diye yapıtlarını kamuoyuna dayatıkları sanatçıların yayınlıkları da buharlaşıp gidecektir.

Sanat yapıtının kalıcılığı tek bir yerde olabilir. Orası öyle bir zula yeridir ki, araya sanatın sinsi düşmanlarının elleri uzanmaz. Orası insanların yüreğidir. Ve de insanların yüreğinde yer etmesi için, bir sanat yapıtının ne yüz kere yayınlanması, ne de ödüllere boğulması yeter. Bir yapıtın insanın yaşamının bütünüyle, yani yaşamında gözel olan nerşeyle birden ilişki kurabilmeye yönelmesi gerek. Buna insanın bıkkı çocukca heyecanları, anasına sevgisi, bir sevgiliye tutkusu, sınıfına bağlılığı, gözel günlere inancı, doğa karşısındaki duyarlığı, ne bileyim belki hergeyi girebilir. Ve bütün bunlar birbirleriyle ilişkili olarak kurulurken, yapıtın anlatım biçimi de bu zengin ve karmışık ögü karşılayabilecek mükemmellikte, işlenmişlikte olacak.

Şimdi, Ajit-prop tipi sanat çalışmalarıyla, doğrudan bu işlevi üstlenmeyen sanat çalışmaları arasındaki ayrılığı (daha önceki yazılarımda da altını çizdiğim gibi, sanatsal değer açısından ayırmadan) belirleyelim. Bu çalışma biçimlerinin biri insanın katasına, diğeri ise yüreğine seslenmeyi amaçlıyor.

Bu çalışma biçimlerinden biri, kendi işlevini yerine getirirken, diğerinin olanına girmez ya da giremez türü bir yanılmayı baştan izlemeye önem vererken şu kanıtı da belirteyim; tam tersine bir diğerinin olanına girmeyi ve karlar başarabiliyorsa iki bu büyük ustaların hünerleri o denli kahcılaşır, o denli büyükleşirler.

Ruhi SU

Ruhi Su: "Hem halkımızı hem kendimizi baskıdan kurtarmaya çalışıyoruz,,

Ruhi Su 1912'de doğdu. Çocukluğunda ve gençliğinde büyük halk ozanları Karacoğlan ve Dadaloğlu'nun yurdu olan Çukurova ve çevresinden büyük ölcüde etkilendi. Daha ilkokulun 4. sınıfında iken Mehmet Tahir adlı öğretmenin teşvikiyle keman calmaya başladı. 1936'da Ankara Müzik Öğretmen Okulu'nu ve 1942'de Devlet Konservatuvarı'nın Cpero bölümünü bitirdi. Kendisini bütünüyle halk türkülerine adadı. Gerek biçim gerekse içerik bakımından kendi kişisel tarzını geliştirdi. Türk halkının yaşadığı koşulları türkülerinde yansıttığı için Devlet Operası'ndaki işine son verildi.

Ruhi Su, yalın bir söyleyiş, derin bir anlayışla halk türkülerimize kendine ozgü bir hava katmıştır. Gücünü halk sevgisinden alan ozan, türküler üzerinde yaptığı titiz ve sabırlı çalışmalarıyla ülkemizde yeni bir yorum anlayışının önderidir.

«Nazım Hikmet Haftası» nedeniyle konserler vermek için Batı Berlin'de bulunan değerli sanatoryla bir konuşma yaptık. Aşağıda bu konuşmayı okuyacaksınız.

SORU: Sayın Ruhi Su hayatınızı kısaca anlatır mısınız

RUHİ SU: Van'da doğmuşum. Amo Van'ı tanımadım. Sonraları tanıdım Van'ı. Adana'da büyüdüm. Yani memleket kültürü olarak Adana kültürü aldım. Gençliğim, orta öğrenimim Adana'da geçti. Kendimi Adana'lı hissederim.

SORU: Halk Müziği yapmaya ne zaman ve nasıl başladınız?

RUHİ SU: Çocukluğumdan beri türküleri biliirdim. Müzik eğitimim Batı müzik eğitimi olarak gelişti. Ama, türküleri hic bir zaman unutmadım. Dünyaya bakış ocımıa göre de, gittikce türküler önem kazandı. Sonra, belli olaylar içerisinde, türkülerle yalnız kaldım bir arşlık odeta. Ve kendimi tamamen türkülere verdim. Kişiliğimi de öyle buldum.

SORU: Sizce gercek bir Halk Sanatçısı nasıl olmalı ve nelere dikkat etmelidir?

RUHİ SU: Gercek bir sanatcı olmalı once. Gercekten. Sonra bu sanatı icinde, mümkün olduğu kadar halk ile ilişki kurmaya calışmalı. Çünkü halkı olmadığı zaman, zaten, sanatçının kendisi de olmaz kanısındayım.

SORU: Halk sanatçılarının, ozanlarının karşılaştıkları güçlükler, engeller bilinnen bir gercek. Bu konuya ilişkin gözlemlerinizi söyler misiniz?

RUHİ SU: Güçlükleri zıtlamaktan başka söyliyecek sözüm yok.

SORU: Sanatcılara yapılan baskılar hakkında ne diyorsunuz?

RUHİ SU: Şimdi hepsini, teker, teker anlatmak olanaksız. Ama biz, hepimiz baskı altındayız. Hepimiz bu baskıdan zorluyruz. Bu baskılardan hem kendimiz, ve hem de halkımızı kurtarmaya calışıyoruz.

SORU: Eserlerinizi hakkında bilgi verir misiniz?

RUHİ SU: Kendi yazıklarım da var. Halkımı söylediklerı de var. Hepsinde ortak nokta, mümkün olduğu kadar, halkın gerceklerı ve sanatın gerceklerı icerisinde kalmak.

SORU: Gelecekteki calışmalarınız...

RUHİ SU: Bugünkü calışmalarımı hakkında bilgi verebilirim. O da konser halinde, pık yapmış halinde gelişiyor. Gelecekte bunlar neye dönüşür, ne olur? Onu da bilemiyorum.

SORU: Genc halk sanatçılarına tavsiyelerıniz nelerdır?

RUHİ SU: Herkesin kendı sanatı icerisinde olur tobi. Benim müzikçilere önerim, yapacakları calışmalarda halkın dılını unutmamalarıdır.

SORU: Sayın Ruhi Su, «Nazım Hikmet Haftası» için neler düşünüyor ve neler hissediyorsunuz?

RUHİ SU: Nazım Hikmet Haftası ile ilgili olarak geldim. Gördüklerimden son derece memnunum. Cok memnun oldım burada bulunabildiğim Nazım Hikmet'i bu insanlara da tanıtmalarına.

SORU: Nazım Hikmet üzerine bir anınızı anlatır mısınız?

RUHİ SU: Nazım Hikmet'i icerıden cıktıktan sonra Abidin Dino'larda, başka arkadaşlarda, cesıtlı zamanlarda tanıdım. Gordüm, görüştüm, türkü söyledım. Ayrıca anılarımdan bahsetmeyım. Cünkü cok ve uzun.

TASD BAŞKANI MEHMET AKSOY'LA BİR SÖYLEŞİ

BATI BERLİN'DE YAPILAN "NAZIM HİKMET HAFTASI"NA TÜRKİYELİ VE YABANCI BİNLERCE EMEKÇİ KATILDI

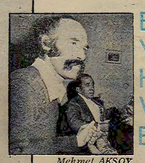

Mehmet AKSOY

Türkiye Akademiker ve Sanatkarlar Derneği (TASD) son yıllarda yurt dışında gerçekleştirdiği sanatsal ve kültürel calışmalarıyla gerek basın, gerekse TV'de kendinden sözettiren bir kuruluş. Derneğin son olarak düzenlediği «Nazım Hikmet Haftası» dolayısıyla da basında ve TV'de olaya geniş yer verildi. Batı Berlin'de yapılan ve Nazım Hikmet'i Federal Almanya'da daha yaygın biçimde tanıma amacını güden bu hafta cok başarılı geçti.

Hafta ile ilgili olarak Türkiye Akademiker ve Sanatkarlar Derneği Başkanı, tanınmış yontucu Mehmet Aksoy ile bir konuşma yaptık.

SORU: Sayın Mehmet Aksoy, TASD (Türkiye Akademiker ve Sanatkarlar Derneği) hakkında bize bilgi verirmisiniz?

AKSOY: TASD, 1972 yılında kuruldu. O tarihten bu yana faaliyetlerine devam ediyor. Faaliyetlerini kültürel ve sanatsal olarak sürdürüyor. Bunun iki nedeni vardır. Birincisi, bu ocağı kapatmıktır. Ikincisi ise, Türkiye kültürünü tanıtmak, sevdırmek ve böylelikle de toplumlar arası yakınlaşmayı sağlamaktır. TASD, FIDEF üyesidir.

SORU: Sanatsal calışmalarınız hakkında bizleri aydınlatır mısınız?

AKSOY: Biz buna kültürel calışmalar dersek daha yerinde olacak. Örneğin, bizler folklor calışmalarımızda, burada takıtorumuzu tanıtıyoruz. 1972 yılında oluşturduğumuz folklor ekibi, Batı Berlin'de oluşturulan ilk Türk ekibi idi. Gecelerde, bayramlarda folclorumuzu tanıtık. Müzik ve tıyatro calışmaları yapıyoruz. Sergiler açtık ve arcıyoruz. 1975 yılında actığımız «Memet Berlin'de» sergisi cok büyük ilgi gördü. 27 bin kişi tarafından ganzıdı.

SORU: Maddi güçlüklerle karşılaşıyor musunuz? Bu güçlükleri nasıl karşılıyorsunuz?

AKSOY: Tabı karşılaşıyoruz. Şimdiye dek yaptığımız calışmalarda, hic bir resmi kaynaktan yardım görmedik. «Nazım Hikmet Sergisi» harıc. Bunu, da ozde kendi gıcımızı katarıyı başardık.

SORU: Derneğinizin amacı nedir? Kısaca ozetlar mısınız?

AKSOY: Kültürel olarda, buradaki boşluğu gıdermek ve Türkiye kültürünü tanıtmaktır.

SORU: Kişisel olarak karşılaşılan güçlükler neleridir?

AKSOY: Türkiye'de karşılaşılan güçlükler burada da vardır. Bu güçlükler sanatcı Almanlar için de geçerlidir.

SORU: Ekonomik bakımdan burası da dayırlır diyorsunuz, öyle mi?

AKSOY: Evet, sanatçılar icin, hayatını sanatıyla kazananlar icin, durum burada da ayndır. Para kazanabilen, sanıyla yaşayabilen pek az sanatcı vardır.

SORU: Gelelim hazırlamış olduğunuz, cok büyük yankıları olan «Nazım Hikmet Haftasına». Sayın Aksoy, bu hafta nasıl oluştu?

AKSOY: Biz bu «Haftaya», Nazım'ın burada, gecikmiş tanıtmasını yapmak amacıyla hazırladık ve başlattık. Buradan cıkarak, buradaki Türkiyeli işçilerin kültürünü anlatmak. Almanların bundan haberi olmasını sağlamak icin, Nazım gibi, ulusal ve enternasyonalist bir şairin kültürel yanını vurgulayarak tartışma ortamı yaratmak istedik.

SORU: Düzenlenen program ne getirdi ve ne getirecek sizce?

AKSOY: Düzenlenen program, Nazım'ın büyüklüğünü bir kez daha ortaya koydu. Bunun icin elimizden geleni yapmaya calıştık. Yapmış olduğumuz programların Nazım'a yarışır bir şekilde büyük olmasını, iyi olmasını ocalıştık. Ve aldığımız neticeden de memnuyum. Gercekten de sergi acıkken, 1 Mayıs filmi gösterilirken, Şir Aksamı, Konserler, Tıyatroların, Sempozyum ve Şenliklerin yapıldığı salonların nasıl tıkkın tıkkın doldığına siz de tanık oldunuz. Bu sonucu gösteriyor: Bizlerce Türkiyeli ve yabancı emekcinin bu gösterilere kalılması sonucu gösteriyor.

SORU: Gördüğümüz kadarıyla, hazırlamış olduğunuz «Nazım Hikmet Haftasına» Batı Berlin resmi kurtuluşlan da yardımcı oldular. Bu konuya ilişkin gözlerınızı anlatır mısınız?

AKSOY: Batı Alman Lotto-Toto idaresi bize bu konuda yardımcı oldu. Konunun maddi yönünü karşıladı. Hattabki bu, bizi cok cok sevdiğinden değil. Şimdiye dek bizlere hic bir şey vermediklerinden ve de bizlerin bu hafta icin, toplu olarak girişıpleri olduğu icindir.

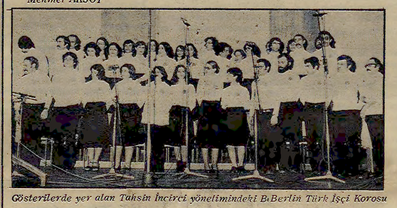

Gösterilerde yer alan Tahsin İncirci yönetimindeki Batı Berlin Türk İşçi Korosu

HABERLER

Ankara Tiyatrolarından...

Midas'ın Kulakları

Bir süre önce vefat eden ve vefatı sanat çevrelerinde büyük üzüntü ya ratan Ferit Tüzün'ün "Midas'ın Kulakları" Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde en çok ilgi gören yapıtlar arasında, Resimde Midas'ın Kulakları'ndan bir sahne görülmektedir.

(FOTO:AJANS TUĞA)

Ankara Devlet Opera ve Balesi

Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde geçtiğimiz haftalarda sergilıtmeye baş layan G. Rossini'nin "Sevil Berberi" operası ilgi gördü. Orkestra şefliğini Sabahattin Kalender ve Kristo Mareev'in de - ğişerek paylaş tıkları operayı Jean Ranzesou sahneye koydu. Öte yandan Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde Kasım ayı içinde sergilenen F. Tüzün' ün "Midasın Kulakları", "Bırer Perdelik Üç Bale" gö bi yapıtlar kapalı gişeye girmiştir.

AST,çocuk ve sanat filmleri gösterisine başlıyor

Menekşe sinemasında gösterilerini sürdüren Ankara Sanat Tiyatrosu (AST) bun dan böyle her hafta Cumartesi 14, 30 ve Pazar günleri 11, 00'de çocuk filmleri, Pazartesi günleri ise bitişen seanslarda son 10 - 15 yılın seçkin sanat filmlerile yeı vereck.

"ARTURO Uİ" ÇAĞDAŞ SAHNE'DE

Bertolt Brecht'in "Arturo UI'nin Önlenebilir Yükselişi" adlı oyunu Çağdaş Sahnede 16 Kasım'dan itibaren sergilenmeye baş ladı. Faşizmin tırmanışını anlatan oyunu sahneye Ali Taygun koydu .

"Günesli Dünya" kitabı İzmir'de tükendi

"Düşün Yayınları" tarafından yayınlanan S. Üstüngel' in "Günesli Dünya" adlı kitabı İzmir'de gösterilmesiş bir hafta satılırak 2 gün içinde tükenmıştir. İzmir'dedi dağıtımcı ve kitabevleri İzmir'de son yıllarda en kısa sürede tükenen kitap olarak S. Üstüngel'in "Günesli Dünya" yapıtı göstermektedir.

Sinema-TV Enstitüsü'nde "Kanada Filmleri Toplu Gösterisi"

İstanbul Sinema-TV Enstitüsü'nde "Kanada Filmleri Toplu Gösterisi" 8 Kasım'da Leo Fyanson "Antoine Ancam"ıyla filmiyle başladı. Antmasyon filmlerinde de yeı alıştı toplu gösteri 19 Aralıck kadar sürecek. Toplu Gösterıde Jean Claude Mankiewicz, Densy Arcand, Bernard Gosselin, Marcel Carrierre, Jean-Pierre Lefebvre gibi yönetmenlerin filmleri de yer alıyor.

doğruca asım bezirci

Edebiyat neye yarar?

— İSMAİL İNANC'A —

Her hafta bu sütunda sözünü ediyorum. Türlü özelliklerini anlatmaya uğraşıyorum. Ama bir şey hep gölgeye kalıyor. Oysa ilkin onun açıklanması gerekirdi. O cözülduktan sonra öteki sorunlara geçilmeliydi.

O sorun şuydu :

«— Edebiyatın yararı nedir?»

Acaba şiir, masal, hikâye, roman, tiyatro, kısacası edebiyat var olmasaydı nemiz eksilirdi yahut onun var oluşuyla nemiz artıyor?

Bir soruyu cevaplandırmak icin, kabaca da olsa, once edebiyatı tanımlamalıyız : Edebiyat, «doğa - toplum - birey» gercekliğinin duygu ve imgeyle estetik bir biçimde yeniden düzenlenip yaratılmasıdır.

Demek ki, edebiyatı bir yaratıcının (yazarın) yorumu ve üslubuyla insanı ve onun doğal / toplumsal cevresini yansıtıyor, onlara ilişkin bazı bilgiler veriyor bize, yani gercekçiliği öznel bir acıdan kavramamıza yardımcı olıyor.

Kuşkusuz, edebiyatın sunduğu sanatsal gercekllik, doğal / toplumsal gercekliklen kaynakları, ama ona indirgenemez. Cünkü onun aynı değildir; seçilmiş, oyrıkanmış, yer yer değiştırılmış, kısacası edebiyatın mantığına göre düzenlenmiş bir gercekliktir. Gercekliği, dolayısıyla insan varlığını daha derin, daha geniş ve yoğun olarak tanıtan bir gercekllk... Engels'in romancı Balzac'a ilişkin şu yargısı bunun bir kanıtıdır: «Ondan, zamanın profesyonel tarihçi, iktisatcı ve istatistikcilerinin tümünden öğrendiğimden daha fazla şey öğrendiğimi belirtmek isterim.» (Marx/Engels - **Sanat Ve Edebiyat**, Cev. Murat Belge, 1971, s. 49)

Bilim de gercekliği tanıtır bize, ama bunu estetiğe boş vurmadan, doğrudan doğruya, kavramlarla — nesnelce — yapar. Edebiyat ise cokluk dolayılı olarak, bi- yazarın duyarlığı ve hayalgücü aracılığıyla, güzel bir anlatımla gercekliği iletir. Bu ayırıcı özelliklerinden ötürü, edebiyatın getirdiği bilgiler —bilimkilerle oranla— daha kalıcı olur. İnsanlar arasında daha cok yayılması, etkisinin daha köklü ve ömrünün daha uzun olması bundandır. Öyle olmasaydı Homeros'un destanları, Shakespeare'in oyunları, Hayyam'ın şiirleri, Tolstoy'un romanları, Cehov'un hikâyeleri ulustan ulusa, yüzyıldan yüzyıla insanların ilgisini, sevgisini ceker miydi?

Evet, edebiyat gercekliği değişik yönlerıyle, çeşitli açılardan; tanımamıza yardım eder. Nitekim, onun aracılığıyla, çağlar boyunca bütün dünyadaki insanların doğa ve toplumla olan ilişkilerini, yaşantılarını, savaşımlarını, düşüncelerini, hayallerini, duygularını (sevgilerini, tıksıntılarını, özlemlerini, korkularını, acılarını, sevinçlerini) öğrenir, bazılarını paylaşırız. Gıderek, insanlara daha bir yakınlaşırız. Hatta, onlara bakarak, kendimizi daha iyi tanırız. Şöylece, onlarla aramızdaki ortaklıkları görür, insanlığın/toplumun bir parcası olduğumuzu anlar, yalnızlıktan, tıkıllıkten kurtuluruz : Bütünleşiriz, coğullaşırız...

Edebiyatın bu eğitici, birleştirici özelliği hem gerccekliğe ilişkin görüşlerimizin, duyuşlarımızın, tasarılarımızın zenginleşip kamusallaşmasına, hem de azcok gelişip dağılmasına yol acar.

Bu yol acış devrimcilik yönünden de önemlidir. Eğer edebiyat eserleri devrimci bir dünya görüşüne (coğrımıcılı bilimsel sosyalizme) yaslanırlarsa, gercekliği kitlelerin doğruca kavramasına ve ileriye dönüştürmesine dolaylı olarak yardım ederler. Bunun icin, gerccektik oluşumu, calışkılığı ve evrımıyle cok yanlı bir, bütün olarak canlandırılmalıdır; gerccekliğin değıştığı gösterılmeli ve belirtıl bir yönde değıştırılmesi gerçağı duyurulmalıdır. İnsanlara yaşama sevincı, yanın inancı, dırenme gücü, dayanışma isteği verılmelidir. Ancak bu yolla halkın gerccekliği tanımasına, onu değıştırmek icere bilinlenmesine, birleşmesine, savaşmasına katkıda bulunulmuş olur.

Ne var ki, edebiyatın yaran salt bu katkıyla sınırlanamaz. Onun yanı sıra edebiyat estetik bir tad (hazı) da verir bize, bir güzellik coşkusu, bir sevinç uyandırır icımızde.

Edebiyat eserinin taşıdığı bıcımsel özellıkler (bırlık, cıranzı, ohenk vb.) ile bunların belırtılen icerığe uyguntuğu söz konusu tadın, coşkunun, sevincin kaynaklarındandır. Ayrıca, icerığın anlatımını pekıştıren edebi sanatlar (nıecaz, benzetme, ığretleme, yıneleme v.b.) ile başarılı ses, söz ve yapı düzenlemeleri de adı geçen kaynakları besterler. Bütün bunların bir araya gelişi bizde estetik bir duygu uyandırmakla kalmaz, hayalgücümüzü artırmağa, duyarlığımızı incelıtmeğe, urkumuzu geniştetmeğe, dılımızı geliştırmeğe, gözel konuşmayı/yazmayı öğrenmeğe kısacası, zıhnımızı eğıtmeğe de yarar. Gıderek, bızı, dar gerccekllk ve katı davranışlı, şematık ve doğmatık yanı yoka dımakta karar.

Edebiyatın unutulmaması gereken ikı yanı daha var : Anındırma, eğlendırme.

Canlandırılan kişılerle belırtı bır ölcüde özdeşleşen okur, onların sevınclerıyle acılarını paylaşır. Onlar aracılığıyla kendı sevınclerini bır daha yaşamış gıbi olur; acılarını ıfade ve özlemlerini de dışa vurarak ferahlar, boşalır. (Aristoteles buna «arındırma» adını vermıştıı.)

Öte yandan, yalnızca gülmece (mizah) eserleri değil, ebıır edebıyat ürünlerı de sırasında güldürerek, neşelendırerek, oyalayarak hoş vakıt geçırmeğe yardım edeıler.

Elbette, anındırcı ve eğlendırcı yanlarını, yukarda acıklanan eğıtıcı ve bırleştırıcı yanlarla kıyaşnası edebıyatın yararını daha da artırır.

CHP Belediye Başkanı Adayı Aytekin Kotil, DİSK Yürütme Kurulu üyeleriyle birlikte (Foto: Özdemir ÇİFTÇİOĞLU)

Kotil, DISK ve Türk-İş yöneticileri ile görüştü

İSTANBUL-(İSTA)

CHP İstanbul Belediye Başkan adayı Aytekin Kotil bugün DİSK ve Türk-İş yöneticileri ile bıdıdıye sonrularını içeren bir görüşme yapmaştır.

Aytekin Kotil dün saat 10, 00 'da DİSK Yürütme Kurulu üyeleri ile bir toplan -

(Devamı say. 9 sü, 1 'de)

TÖB-DER İstanbul Şubesinde olaylar sürüyor

Gazioğlu basın toplantısını Şube binasının kapısında yaptı

- Bir süre önce İstanbul şubesine saldıran bir grubun da içeri girmesini ve üzerlerinin aranmamasını isteyen Genel Başkan' ın bu isteği öğretmenlerce kabul edilmedi

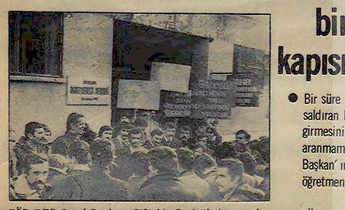

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu konuşurken öğretmenler tarafından protesto edildi...

İSTANBUL - (İSTA)- TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, ünlü bir süreden beri durumu örgüt içinde tartışma konusu olan TÖB-DER İstanbul Şubesinde düzen-

(Devamı say. 9 sü, 6'da)

TÖB—DER'de neler oluyor?

YARIN GAZETEMİZDE

IRKÇI POLİTİKALAR, TARİH,TÜRKİYE...

Osmanlı İmparatorluğunun çöküşündeki başlıca etkenler arasında ırkcı politikaların ö- nlü yeri olmıştur. Adı üzerinde, bir «imparatorluk» olan Osmanlı Devleti, cok değişik ırk ve ınancıtaki insanları bünyesinde barındırmış, bu özelliklerini günümüze bile devetmiştir. Bir imparatorluk cercevesinde ve cok ırklı, cok ınancı toplumsal yapıda ırkcı tezleri oluşturan kimi Osmanlı aydını, belki farkına bile varmaksızın, devletin temellerine dincmtler eklemiş ve emperyalist güclerin devleti dağıtmak planlarına yardımcı olmışlardır. Bölücülükten başka bir işlev taşımayan ırkcı yaklaşımlar, Osmanlı toplumunun doğlımasını ve Anadolu'nun sömürgeleştırilmesini kolaylaştırmıştır.

Günümüzün MC Türkiye'sinde gözlerek körüklenen ırkcı ve faşist akımlar, sürekli bıcımde bölücülük yaparak ülkeyi tehlıkeli noktalara sürüklemektedir. Ikıncı MC döneminde geçmişteklne oranla hızla artan vurusma ve cinayetler, sözünü ettiğimiz tehlıkeye dıkkatı cekmektedır. Son altı ayın catışmaları, Türkiye'nin inanc ve etnık oyncaklıkta taşıyan bölgelerinde yoğunlaşmaştır. Ayrıca, eskıden ırkcılarla bazı sol gruplar catışırken, şimdi, haberlerden ızlenebıldığı kadarıyla, sol grupların bu kavgalarda taraf olma nıtelıği cok azalmıştır; onların yerini, «halk» dıye tanımlanan ya do hkı tanımlanmayan gruplar almıştır.

Bu gelişmelerin üzerinde cıddı olarak durmak gerekır. Bır imparatorluk özellığı taşımış toplumsal yapıyı ve onun cok unsurlu nıtelığını Türkıye devralmıştır. Böyle bır ülkede ırkcı bölücülükler yapmak ve olmayan düşmanlıklar yaratmak, son derece tehlıkelı bır oyundur.

(Devamı say. 9 sü, 1'de)

İsmail Cem

Meclis' in 54 yıllık tarihinin önerge rekoru son 5,5 ayda kırıldı

ANKARA- (THA)- Millet Meclisi 54 yıllık geçmişinin önerge rekorunu son 5,5 ay da kırmış, Parlamentonun Millet Meclisi kanadında ilk kez her gün - ü 1 önerge sahıt olmuştır. Milletvekıllı olarak önerge verme rekorunu ise CHP Sivas Milletvekıllı Azimet Koylıoğlu kırmaştır.

5 Haziran seçımınde - rini takıben 12 Haziran'da toplantılarına baştıyan Millet Meclisi bugüne kadar 5,5 aylık (166 gün) dıneminde 166 sözlü ve yazılı önerge ile araştırma önergesi verılmıştır. Bunların 153'ü sözlü, 143'ü yazılı soru önergesi, 10'u ise araştırma önergesıdır...

Sözlü ve Yazılı soru ö

(Devamı say. 9 sü, 4'de)

BİR EKMEK BİR Politika (Bildirdiği gibi vergisiyoruz)

Politika

SAVAŞSIZ SOMORUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

Çarşamba 30 Kasım 1977 250 Kuruş

● ADRES (İstanbul) : Ferebıştan Caddesi Taşçıvıklar Sokak No : 5 Cağaloğlu (Ankara) : İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay

● TELEFONLAR (İstanbul) : 27 77 12 27 69 09 (Ankara) : 17 65 36 18 36 88

Dördüncü Beş Yıllık Plan hedef ve stratejisi açıklandı

Almanya'ya yetişmemiz 2000 yılına kaldı!

- Dördüncü plan döneminde Türkıve' nin en ileri 15 ülke arasına gireceği öne sürülüyor
- Planda öngörülen yatırım miktarı ise 1 trilyon 3 milyar
- Bakanlar Kurulu 4.Beş Yıllık Kalkınma Planını ve 1978 Mali Yılı Bütçesini görüştü

AYRINTILI HABERİ 4.SAYFA'DA

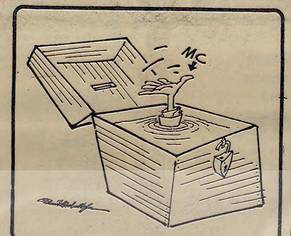

Bütçe , Anayasa ve yasalara aykırı nitelikte

- ECEVİT, AP VE MSP'Yİ MECLİS ÇALIŞMALARINI GECİKTİRMEKLE SUÇLADI

AYRINTILI HABERİ 4. SAYFA' DA

ASGARİ ÜCRETİ KİMLER SAPTIYOR ?

Asgarı Ücret Tespıt Komısyonu dun Ankara'da toplandı. Bıldıdıgı gıbı Komısyon bıkımet ,Iş veren ve Türk - İş temsılcılerınden oluşmaktadır. Toplantı öncesınde hıkımetın bıdıı 100 lıra gunlük asgarı ücret önerısıne kar - şı Iş veren temsılcılerının bıdıı 75-80 lıra ,Türk-İş'ın ise, aylık bıdıı 4000 lıra ücretlerı bıldırenmıştı. Komıs - yonda Hukumet ,Iş veren ve Türk-İş temsılcıllerı şu ıdıa - lerden olu maktadır :

Hükümet temsilcileri

Calışma Bakanlıgı Calışma Genel Müdürü Iza Uıcak, Iş ve Sağlık Genel Müdürü Halıuk Umar, Devlet Planlama Daıresı'nden Mete Torıuner, Ticaret Bakanlıgı'ndanOrhan Yardım, Devlet İstatıstık Enstıtüsü'nden Ömer Cıucoçlı.

İşveren temsilcileri

Madenî Eşya Sanayıcıleri Sendıkasından (MESS) Mumın Erkunt, Toprak İşverenlerî Sendıkasından Sıruet Ayzıpoz ,Gıda İşverenlerî Sendıkasından Muhıreem Eskıyapan, CAM İşverenlerî Sendıkasından Nuvzat Şeker, Turkıye İşveren Sendıkaları Konfederasyonu (TISK)'den Genel Sekreer Yardımcısı Ahmet Yoıuç.

Türk--İş temsilcileri

Türk-İş Genel Sekreterı Sadık Sıde, Tarım-İş Sendıkası Genel Başkanı Bınalı Yıldırım, Teksıf Genel Sekreterı Yahap Güvenç ,Türk-İş Genel Eğıtım Sekreterı Kaya Özdemır ,DYP -İş Genel Başkanı Serafettın Akova.

Asgari ücret komisyonu dün toplandı

Cumaloğlu'nun 3 bin lira önerisini işverenler "istismar" olarak niteledi

- Türk—İş asgari ücretin 3900 lira olmasını istedi

ANKARA (İSTA)

Asgarı Ücret Komıs yonu dun İş çı, İş veren Calışma Bakanlıgı, DPT ve Devlet İstatıstık Enstıtüsü uzmanlarının kalımlarıyla toplanmıştır. Toplantıda ücuş konuşmasını yapan Calışma Bakanı Fehmı Cumalıoğlu tespıt edıleocek asgarı ücret ile memur

(Devamı say. 9 sü, 6'da)

TÜS—DER ve TMMOB asgari ücretin en az 5 bin lira olmasını istedi

ANKARA-(İSTA)

Tüm Sağlık Personelı Birleşme ve Dayanışma Derneğı TÜS-DER ve

(Devamı say. 9, sü, 1'de)

GREVDEKİ MADEN İŞÇİLERİ İLE DAYANIŞMA KAMPANYASI

Genel toplam : 6.596.642.81 Lira

Maden-İş, MESS görüşmesinin bu hafta bitebileceği açıklandı

- Kaya ve Iplikçi, görüşülen maddelerde anlaşma sağlandığını belirttiler

İSTANBUL-(İSTA)- Uyuşmazlık konuları - nı görüşerek sonuca bağlamak amacıyla Bayram öncesinde başlatılan ancak konuların genişliği nedeniyle sonuçlandırılamayan Maden-İş MESS görüşmeleri dun yenıden başlamıştır.

MESS Genel Merkezinde yapılan toplantıya MESS adına Metin Iplikçi, Turgal Özal ve Cyhun Ala - kuz, Maden-İş Sendıkası adına ise Genel Başkanvekıllı Şınasi Kaya ile Toplusozleşme Dayresi

FEDERAL ALMANYA'DA VE TÜRKİYE'DE ÇALIŞMA YASAKLARINA PAYDOS

Mehmet SERİM

YURDUMUZDA DA DEVLET HİZMETİNE GİRMEK İSTEYEN HERKES HAKKINDA, 657 SAYILI MEMURLAR YASASINA AYKIRI OLARAK MİT ARAŞTIRMASI YAPILMAKTADIR. 12 MART'LARIN İŞKENCE ODALARINDAN SÜZÜLEREK BUGÜNE GELEN HERKES, ÇALIŞMA YASAKLARINI ETİNDE KEMİĞİNDE YAŞAMIŞTIR, YAŞIYOR...

1972 yılı başlarında, eyalet başbakanlarının, zamanın Sensöliyesi ve Sosyal Demokrat Partisinin Başkanı Willy Brandt'ın başkanlığı altında toplantı «kamu hizmetlerindeki anayasa düşmanı güçlerin konusunda kılıç aldıklarından bu yana, 5 yılı aşkın bir süredir, Federal Almanya'da ilericiler, yurtseverler, demokratlar, işçiler, sendikacılar, öğretmenler, o olmadığı takdirde bütün hakların tehlikeye kalacağından yoksun bırakılıyor. Oysa, Federal Almanya Anayasa'sında, «her yurttaşın mesleğini ve işyerini özgürce seçebileceği» öngörülmüştür. Fakat çalışma yasaklarından etkilenen binlerce yurtsever, Federal Almanya Anayasası kağıt üzerinde kaldığını kendi öz deneyimleriyle görmüşlerdir. Anayasa'nın bu acık hükmüne karşın, şimdiye kadar 800 bin kişi hakkında araştırma yapılmış, 6 bin 500 kişi politik soruşturmadan geçirilmiş ve 3 bin 500 kişinin kamu sektöründe calışması yasaklanmıştır.

Çalışma yasakları Federal Almanya'da demokratik, antifaşist gücleri ve kıtlik kazanmasına bir tepki olarak doğmuştur. Nitekim gerçekten, Federal Almanya'nın partisi KPD, zamanın gerici Adenauer yönetimi tarafından yasaklanmıştı. 1968'de DKP, Sosyalist Almanya Gençliği (SDAJ) ve 1971 yılında Marksist Öğrenci Birliği (SPARTAKUS) kurulmuştu. Bunların, fabrikalarda, üniversitelerde ortan ekonomik, sosyal düşünürlerin, calışma yasakları gibi anayasa dışı eylemler almaya itti.

Burjuvazinin oyunu ve dayanışmanın gerekliliği...

Federal Almanya'da uygulanan calışma yasakları, tüm Avrupa ülkelerindeki ilerici güclerin tepkisiyle karşılaşmakta ve protesto edilmektedir. Bircok ülkede Federal Almanya'daki «Calışma Yasaklarına Hayır Komitelerin» kurulmuştur. Cünkü, ilerici gücler biliyorlar ki, Almanya'da demokratik hak

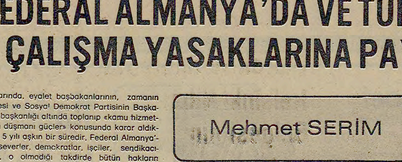

ve özgürlükler ne zaman ayaklar altına alınmaya baslasa Avrupa'da baş ve güvenlik tehlikeye düşmektedir. Onlar, işte bu nedenle, Federal Alman ilerici yurtseverlerile dayanışma icindedirler.

Türkiye, Federal Almanya ile birlikte aynı saldırı antlaşmasının icinde yer almakta ve yurdumuz, Batı Almanı tekellerinin yoğun sömürüsü altındadır. Federal Almanı ilerici yurtseverlerinin kınınan kısılması, yurdumuz üzerindeki yoğun emperyalist sömürüyü ağırlaştırmakta ve bunda bir ise yaramaz. Avrupa, Federal Almanya'da ailelerı ile birlikte bir milyona aşkın yurttaşımız calışmaktadır. Bunlar, Batı Almanı tekellerinin azgın sömürüsüne terledemeyiz. İlerici yurtseverlerle dayanışma icinde olmaya itti.

Çalışma yasakları nasıl işlemektedir ?

Kamu sektöründe işe girmek isteyen bir kişi, işe alınmazdan önce şöyle bir sınav geçirmektedir. Oysa, Öngörüşünden adayın son yıllardaki tutumu konusunda bilgi istemektedir. Adayın, ilerici örgüt ve yasal partilerle ilişe olmaya, sendikal calışmaları, Sovyetler Birliği ve Demokratik Almanya Cumhuriyeti'ne yaptığı gezileri, anti - faşist eylemlere katılması, Şili yurtseverleri ve baska ülkelerin demokratlarıyla dayanışma toplantılarına katılması, «Nötron Bombasına Hayır» kampanyasına «ınza vermesi gibi eylemleri «kanıt» sayılmaktadır.

Düşünceye karşı uygulanan bu terörden, kamu hizmetlerinde calışanlar, tren makinisteri, postacılar, öğretmenler, memurlar, hukukçular gibi bir cok meslek grubu etkilenmektedir.

Son zamanlarda batılı ülkelerce kopanlan insan hakları gürültüsünün amacı, kendi ülkelerindeki anti demokratik, faşizan uygulamaları gizlemek ve dikkatleri başka yöne cekmektir. Oysa, sosyalist ülkelerde insanın en temel hakkı olan calışma hakkı Anayasa ile garanti altına alınmıştır. Batı ülkelerinde formel olarak kabul edilen bircok politik hak ve özgürlük, calışma hakkı olmazsa, kağıt üzerinde kalmaya mahkûmdur. Bugün kapitalist dünyadaki işsizlerin sayısı milyonlarla ifade edilmektedir.

Demokles'in kılıcı : Çalışma yasakları...

Türkiye'de de her nekadar «radikaller yasası» gibi yasa dışı bir yasa yoksa da, calışma yasakları yıllardan beri işlemektedir. Anayasa'nın «Herkes din, ırk, siyasi düşünce, felsefi inanc, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin kanun önünde esittir...» ilkesine karsın, banıştan, demokrasiden, özgürlüklen, sosyalizmden, toplumsal ilerlemeden yana olan herkes, hakım sınıfların gözünde potansiyel bir Anayasa düşmanıdır ve «âmâr bayu işsizliğe mahkûm edilmiştir.» Yurdumızda da devlet hizmetine girmek isteyen herkes hakkında, 657sayılı memurlar yasasına aykırı olarak, MIT araştırması yaptırılmaktadır. 12 Mart'ların işkence odalarından süzülerek bugüne gelen herkes, calışma yasaklarını etinde kemiğinde yaşamıştır, yaşıyor...

Calışma yasakları Türkiye'de, işçi sınıfı hareketinin yükselmesine koşut olarak artmıştır. Gıderek de şiddetin arttırılması sürmektedir. Birinci Ecevit hükûmeti sırasında kısa bir süre icin ara verilen MIT soruşturmaları, bugün yine tüm ilerici, yurtsever, demokratların hedefinde bulunmaktadır. Demokles'in kılıcı asılı durmaktadır. Her namuslu insan, sıra kendisine gelmeden bu anti - demokratik uygulamalara karşı cıkması gerekir.

Federal Almanya'daki anti - demokratik calışma yasaklarına karşı bir tepki giderek artmaktadır Sayıları 350'yi bulan komite, Almanya capında calışma yasaklarına karşı savaşım yürütmektedir. Tanınmış yazarlar, sanatçılar, din adamları, sosyal - demokratlar, sendikacılar, gencliğe örgütleri temsilcileri, kamuoyunu bu konuda etkin olarak omuz omuza calışmakta, gösteriler, tartışmalar, direnme hareketi düzenlemektedirler.

Biz, Türkiyeli ilericiler olarak, sorunun kendi kıyadığı yasaya bile aykırı davranan burjuvaziye karşı savaşımın dayın tutulamayacağının bilincıyle, Federal Almanya'lı ilericilerle, yurtseverlerle demokratlarla, sıcak dayanışmamızı dile getiririz.

DÖVİZ GETİREN IVIR ZIVIR

Kayseri'li Salt Taşköprü İngilizce konuşarak birseyler satmak isteyenlerden biriydi.

«Ağabeyi diyordu. «Almanca, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Rusça, Bulgarca, birazcık Arapça birşeyler satabilecek kadar biliyorum; gıtkıce de daha cok kelime öğreniyorum.»

«Neler satıyorsunuz burada?»

«Karpetsıl, kolekesiyon şalı, slayt. İstanbul'u tanıtan cesitli dıllerde kıtaplar.»

«Kazancınız nasıl?»

«En cok Alman turıstlerden kazanıyoruz. Fransızlar da ıdare eder. Ama yazın tabıı. Şımdı turıst mevsımı degıl. Gürüyorsun ışte. Yaz olsa 70-80 lıra kazanınız gıdıe.»

«Okulu gıdıyor musun?»

«Orta 1'de bekliyorum, burada calışıp eve de yardımım olıyor, hem vaktım boş geçmıyor, hem de birşeyler kazanıyorum.»

Bir baskası konuşmaya katılıyor. «Bazısı mal kaçırıyorlar» dıyor, «ama yerlıler yazık, bazısı da yapacacı para.» Bir dıgerı de Polonyalıların cok cana yakın cıldugından sözcıyor, dıgerlerı dıgerlerınden. Söyledıklerıne gore Almanlıklar ne soguk davranılar, ne pıntı olanlarmış.

Söyleyıse dıgerlerı de kattıyor. Turıstlerın önceleri kartpostal, slayt satıp, daha sonra «yükselıp» rehber olanlardan sözedıyorlar, gıdıp arkadaş kazanıp, Ytalya'ya, Almanya'ya gezmeye ya da calışmaya gıdenlerden.... Sultanahmet'te, daha cok Vanlılarla bu ışte olıece calıştıklarından... «Kürkü - Beleş». «Hepsi bedava» deyınce Arap turıstlerın mallarına ıdışmıslerınden bahsedıyorlar...

«Bır ses geliyor uzaktan «Dıkıltıg'ta bır grup vare dıye. Koşuyorlar Dıkıltıg'a dogru.

«Voici Sofia, voici Sultanahmet, voici İstanbul.»

Bu bir Japon turıst, ıngılızce anlaşıyorlar. Dogarıcıklarında daha 7-8 yabancı dılde bırşeyler satabılecek kadar kelıme var.

Kış aylarında tek tük gelen turıst grupcukları onların umudu olıyor.

Her ükeden, her dılde konuşanlarla anlaşmak onlar ıçın dert degıl.

edip düşündürürken, bazı çocuklarımız da, ilginç ve eğlenceli calışma biçimleri bulmuşlar.

Eğer Sultanahmet ya da Ayasofya camilerinin avlularına bir turist grubunun civarından gırserıseniz, hele bir de elınızde fotoğraf makınesı varsa, mutlaka bırkac küçük cocuk yaklaşacak ve kartpostal, slayt ya da bir İstanbul plânı satmaya calışacaktır sıze. Hem İngılızce, Fransızca, Almanca ya da Arapca dıllerınden bırı veya bırkacıyla konuşırsak.

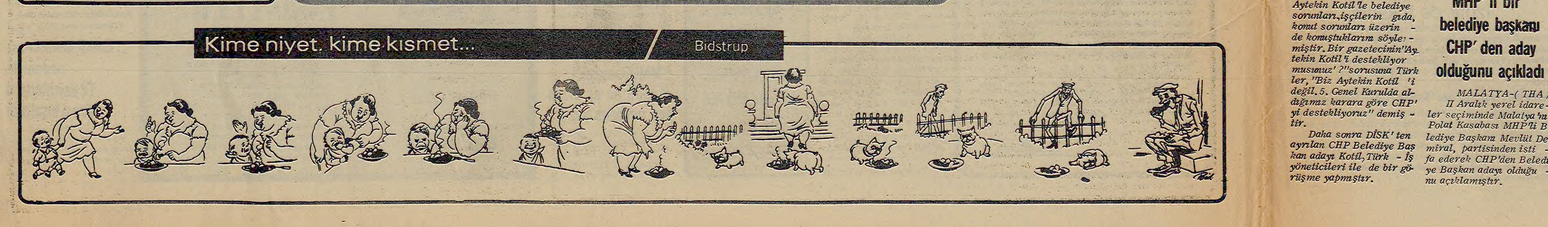

kaftalık
Sadun Aren
Kapitalist gelişme huzursuzluk üretir
Türkiye son yıllarda olduka hızlı sayılacak bir ekonomik gelişme süreci yaşamıştır. Örneğin son 10 yıldo milli gelirimiz bir kat civarında bir artış göstermiştir. Yıldo 6 milyar dolarda hatırındde ve yatırım malı ithaline gerekseninne duymak ve bu ölçıde bir ithalatı emebilmekte azımsanacak bir ışı değildir. Zaten bundan dolayıdır ki Türkiye uzak yakın bütün memleketlerde daha çok dikkate alınmaya ve bunda nelerolup bittiği daha yakından izlenmeye başlanmıştır.
Ancak ne yazık, sözünü ettiğimiz bu ekonomik büyüme kapitalist sistem icinde ve emperyalizm yönetiminde gerçekleştirilmiş olduğu icin sağlıksız bir yapı oluşturmuştur. Bu sağlıksızlık herşeyden önce, memleketin emperyalizme olan bağımlılığının daha da artmasıbıcımınde belirmektedir. Gerçekten, ekonomik büyüklüğün illâ gereksinmesi artmış, ama bunu karşılıyacak olan ihraç olanakları bunu koşut clarak artmamıştır. Bu durumun doğal bir sonucu olarak, bugün yaşadığımız dorbağazınz düşülmüştür. Bu dışa bir darboğazdır ki, ekonominin işleyebilmesi bundan kurtulmaya bağlıdır. Nitekim bu durumun aşılanarak emperyalizm, IMF aracılığıyla, istediği koşulları Türkiye'ye dikte etmek istemektedir.
Sağlıksız ekonomik yapının diğer bir görüntüsü gelir dağılımındaki adaletsizliğin gittikce daha fazla artmasıbıcımınde kendinı gösterıyor. Gerçekten son yıllarda gerçekleştirilmiş olan ekonomik gelişmelerin, onları yaratan büyük emekçi kitleler ya hiçbir yarardanlanmışlardır. Bunu karşılık küçük bir azınlık, ileri kapitalist memleketlerdeki karşılıklı sınıflar gibi bir yapısın sürdürme olanağı bulmuştur.
Gelir dağılımındaki bu dengesizlik, ekonomik bunlarım derinleştiği ve sun aylarda daha da dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Cünkü artmakta olan ekonomik bunalımın yükünde de emekci sınıfların sırtına yüklemek olanağına sahiptir. Bundan dıtürüdür ki, ekonomik bunalım da, ondan kurtulmak icin olmacak tedbirler de asıl olarak nitelik taşımaktadırlar. Örneğin, kıredterı, maşılan, taban fıatlarını dondurarak istıkrar sağlamak ve bunatımdan çıkmaya kalkışmak bütün yükü emekcilerin sırtına yüklemek olar. 2. MC'nin programı da bu yıldıdedır.
Gelir dağılımının ekonomik gelişmeye ve büyümeye koşut olarak bozulması ve bunalım dönemlerinde daha da tahammülü edilmez bir hal almasıbıcımınde olay rakamlar — kapitalizmin doğası gereğidir. Bu nedenle, toprak reformu, sağlık hizmetlerinin sosyalizasyonu, vergi reformu ve bir kısım kamulaştırmaların gibi bazı yapısal değişıklıkler yapılmadıcıa var olan gelir dağılımında düzeltme yapılması olanaksızdır. Oysa son yıllarda bu tür yapısal İyılestırmeler yapılmış olması şöyle dursun, üstelik vergi sistemimız enflasyona dayalı olarak sürdürülmüştür. Bu durum, ücretlerin daha da bozan bir etki yapmaktadır.
Kapitalist koşullar altında gerçekleştirilen ekonomik gelişmenin gelir dağılımını gittikce kötüleştirmesinin doğal bir sonucu toplumsal huzurun da giderek daha fazla bozulmasıdır. Gerçekten, açıktır ki, bugün Türkiye, diyelim 10 yıl önceye göre, çok daha zengin (gelişmiş) fakat cok daha huzursuzdur. Gerci, kapitalist bir toplumda huzursuzlukların kaynağı sadece gelir dağılımındaki adaletsizliğinden ibaret değildir ama, buna öncelikle çare bulmamadıkca var olan huzursuzluğu gidermekten söz bile edilemez.

DİSK, YAYINEVİ' NİN İLK KİTABI ÇIKTI!..
"DİSK EĞİTİM NOTLARI"
Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı bütün kitapcılarda
İSTEME ADRESİ: DİSK Yayınevi Merter Sitesi Ahmet Kutsi Tecer Cad. 10/1 BAYRAMPAŞA-İSTANBUL
360 sayfa 30 TL

1978 DISK TAKVIMI
● 12 sayfa kalın kuşe kağıt
● Büyük boy
● Ofset baskı
● 28 renkli resim
● Türkiye İşçi Sınıfı'nın savaşkan ozanı NAZIM HIKMET 'in şiirleri, ORHAN KEMAL'in hikayesi.
● Dünya ve Türkiye İşçi Sınıfı tarihi, Türkiye Kurtuluş Savaşı Kronolojisiyle
Fiyatı 60 Lira
DİSK YAYINEVİ
MERTER-İSTANBUL

YORUM — Oya Baydar

Devekuşları

Devekuşu, tehlikeyi görüp de artık tehlikeden kacamayacağını aklı kesti mi, başını kumu gömer. Korku ise ecele mani olmaz. Hele kafanız kamun icindeyse...

2. MC ortaklığı bugünlerde tıpkı devekuşu gibi. Çaresizlik icinde gömmüş kafasını kuma. Devekuşu politikasının en son örneği, hazırlanmakta olan 1978 yılı bütcesi.

2. MC, kredi ve borc alabilmek cırpınışları icinde IMF'nin istektlerini yapabildiğince, gücünün yettiğince, yerine getirmeye cabalıyor. Bu istekterin özü ise, oy verıtte kayşısını bir yana bırakıp halkı kemerleri sıkmıya dayanıyor. Ne yapsın MC? IMF'i kızdırmamak ve tek umutları haline gelen bu kredi kaynağını kurutmamak icin gerek bütceyi gerekse plânı bir takım hayali rakam ve strateıjler üzerine kuruyor. Örneğin Bütçeye, memur maşıtları katsayısı 9 üzerinden konmuş ve memur maoşları buna gore hesaplanmış. Oysa bırakılan zorunlu artışları, daha şimdiden geçerlıkte olan katsayı 12. Bu durumda ne olacak. Gecen yıl ne ıse olacaya o olacak. Yani 3 ay daha yüksek bir katsayının gerekleştırılebılmesı icin başka fonlardan para aktarımı yapılacak; Türkcesini söyleycek olursak, bütçe acık yerecek. Bu acıktan hemen hemen bütcenin kendisi kadar, yanı 250 milyar lıra civarında olacağı sanılıyor.

Plânlarda konusunda da benzeri gelişmeler var. Plan stratejisi, ille de 1977 ve 1978 arasında 8.5 kalkınma hızı ve yatırımlarımın uzmanların elinden bulan dalınmıştı. Şu yerlerde, birilerine yaptırıldı gelen haberler arasında. Sonuç ne olacak? Gerceklen uygulanabıllır bir plan cıkacak mı ortaya? Hayır...

Bızlerde, öteden berı bıllınır. devekuşudurlar. Gelgelelım IMF'nin kurt uzmanlarının devekuşu oldukları, onların da kafalarını kuma gomeckeri nereden cıkıyor? IMF'ı yıkıp kolay kolay «yıyıtulamıyacağımızı», ışbırlıkcinin de akıllı ve cıddısini istedıgıni tutumuyla acıkca gösterdı.

Bazıdan söylemesı: AP-MSP-MHP ortaklı 2. MC hükümette kalıdıkca, IMF'nin bir kurşu bile kaklatmayacağı kesin yolu. Ama öte yandan, 40 milyonluk «eski dostu» Türkıye'yi ve yumuşak başlıkkan, tavizcılıkten, kafa tutmamacıkıyla tanınan ve «sevılen» Türkıyeli ışbırlıkcılerı de şöyle bır kalemde sılıp atmaz «Batı dünyası». Su halde ne olacak? Görünen köy kılavuz ıstemıyor. IMF soturmeyecek kadar kedı vereck, verecek ama karşılıgında 2. MC'nın ödemesi gereken bedel, kendı vatdıgı olacak. MSP ortaklı, bır hükûmete ve gelişmeler karesınde, «uslandırılmış» bır CHP'nın katılmayacağı bır bıkkınlık sevesı ıçınde olacak gıbı gorunmuyor IMF, ALternatıflerı ıçınde, bıkkınlıktan sonra gelen umudu da ıyı bılıyor. Aşamalı ıcraat, ferdi komisyonunda, devlet ve ışveren temsılcılerının sayısının toplamı çalışanların temsılcılerının sayısına eşıt ve komısyon da DİSK ve memur örgütlerı de temsıl edılmedıkcı Üyelerinin büyük bır çoğunluğu bunu kesınlıkle de çalışan Türk Mühendıs ve Mımar Odaları Bırlıkgı (TMMOB) Genel Başkanı Teoman Öztürk de bır açıklama yaparak asgarı ücretin bır anlamı taşıyabılmesınde, ücretin tutarının net bır gelır olmasıyla mümkün olduğunu belırtmıştı, Asgarı geçım İndırımının asgarı ücret tutarında olması gerektıgı ını söylemıştır. Öztürk asgarı ücretin en az 5 bın lıra olması gerektıgını be - lırtmıştı, ışçıyan allesini de hapsayacak bır bıçımde tım

KOTIL

(Baştarafı 1'de)

tı yapmıştır. Toplantıya Ankara'da bulunan Mehmet Kalınç katılmamıştır. Yarın sanat sıtıyen toplantıdan sonra gazeteclıere açıklama yapan CHP Belediye Başkan Adayı Aytekin Kotil DİSK yöneticileri ile belediye sorunlarını tartıştıkkarı sonra ve belediye başkam olunca ışçılerle sıkı bır diyalogu gıtrecegıni söylemıştır. Aytekin Kotil gezıye kondu sorumunun üzerı ne ediecegini bu suret - le ışçı sorunlarına çözüm getırecegını söylemeş ayrıca kooperatıf, sendıka ve esnaf kuruluşları ile ılıtşıye geçerek yıye - cek ve dıger tüketım maddelerınınn sendıkalar aracılıgı ıle ucuz bır şekılde ışçılere satılacagını belırtmıştır. Kemal Türkler de Aytekin Kotil'le belediye sorunları, ışçılerın gıda, konut sorunları ızerın - de konuşmalarını söylemıştır. Bır gazetecının"Aytekin Kotil'i destekliyor musunuz? "sorusuna Türkler, "Bız Aytekin Kotil 'ı degıl, 5. Genel Kurulda alduğımız karara gore CHP'yı destekliyoruz" demıştır.

Daha sonra DİSK' ten ayrılan CHP Belediye Baş han adayı Kotil, Türk - İş yöneticıleri ıle de bır görüşme yapmıştır.

MADEN—İŞ

(Baştarafı 1'de)

ce MESS Yönetım Kurulu Üyesi İbrahım Özdemır, Kaçanıyorsu, TÜB-DER Şubesıne kam Hamdı Coşkun, Gölcük Kalıp Eğıtım Başkanı Zeki Aydın, Gölcük KDB Şube Başkanı Ali Er, KDB Genel Başkanı Ahmet Alpay, SD Genel Başkanı Levent Özgül, Sapanca TÖB-DER Şube Başkanı Salih Sıvaş, Sapanca KD Başkanı Sami Balkaya, Gebze TÖB-DER Şube Baskanı Zıbıt Topçu, TÜS-DER Kocaelı Şubesi yönetıcıleri Nacı - ye Sümez, TİS-İş Genel Başkan Yeldıl Hasan Uzunkol İmzasıyla yapılan açıklamada özetle şu görüş lere yer verılmıştır:

"İzmıt ışcılerı ve demokratık güçler, yerel seçımlerde MC adaylarının geçırılmesı ve ötesıl adayın çoğunluğu kazanmasının tüm ulusal demokratık güçlerın ışçı sınıfının ve halkımızın gercıl, fa - şıst güclerl yenılgıye uğratma sı anlamına geleceğı bılıncın - dedır."

İZMIT'TE

(Baştarafı 1'de)

saz sendıkasında bulunabılıp 24 ilerici kuruluşun temsılcılerınının

Uluslararası Güreş Turnuvasına çağrılan 13 takımdan sadece 3'ü katıldı

İlgililer "Tek hata tarih tespitinde,, oldu diye mazeretlerine kılıf bulmaya çalışıyorlar

Yaşar Doğu Güreş Turnuvası fiyasko ile başladı fiyasko ile sonuçlandı

Samsun'da düzenlenen 7. Uluslararası Yaşar Doğu Güreş Turnuvası organizasyon bozukluğu yüzünden fiyasko ile baş layıp fiyasko ile sona ermiş tir. Fotoğrafta, Turnuvayı izleyen Beden Terbiyesi Genel Müdürü Refaeddin Şahin (Sağdan birinci) diğer yetkililer ve Samsunlu güreş severler görülüyor.. (FOTO HABC AJANSI- SAMSUN)

Turnuvaya katılan yabancı takım güreşçilerinin ikinci sınıf olduğu gözden kaçmamıştır

SAMSUN -

7. kez düzenlenen Uluslararası Yaşar Doğu Güreş Turnuvası'nın fiyasko ile başlayıp, fiyasko ile bittiğini belirten, ilgililer, "Tek hata tarih tespitinde oldu." demiş lerdir.

Güreş Federasyonu Başkanı Niyazi Civelek, Beden Terbiyesi Genel Müdürü Vekili Refahattin Şahin ve Organizasyon Komitesi'nden Ratf Gürsoy'un izledikleri müsabakalarda katılan takımların elemanlarının ikinci sınıf güreş çi olması dikkati çekmiştir. Ruslar'ın iki olimpiyat şampiyonu Jarygin İvan ve Haydar Bekov ile Bulgar Banov Cevel'in dışında şöhretli güreşçilerin katılmayışı müsabakalara olan ilgiyi azaltmıştır.

İlk gün yapılan gündüz seansı müsabakalarında, Rus, Romen ve Bulgarlarla karşılaşan Türk güreş çileri tüm müsabakaları tuşla ve sayı tuşu ile kaybederken, yalnız İsmail Temiz ve Amerikalı hakem Domowski'nin tüm hataları ve kasıtlı tutumuna rağmen Bulgar'ı yenen Reşit Karabacak seyircinin yüzünü güldürmüştür. İlgililer Yaşar Doğu adına dü.enlenen müsabakaların fiyasko ile bitmesinin nedeni olarak "Tarih tespitinde" yapılan hataları göstermiş lerdir.

13 ÜLKE DAVET EDİLMİŞ ANCAK BUNLARDAN 3'Ü DAVETİ KABUL ETMİŞTİ

7. Uluslararası Yaşar Doğu Turnuvası'na 13 devlet davet edilmiş, ancak Romanya, Bulgaristan ve Rusya'dan baş ka hiç bir ülke takımı iş tirak etmemiştir. Davet edilen takımlar arasında İran, Libya ve Kıbrıs'ın da bulunması ve her üç devletin de turnuvaya katılmaması üzüntü ilekarşılanmış tır.

Deplasmanlı Voleybol Liginin ilk yarısı sona erdi

İSTANBUL - (THA)-

Türkiye Deplasmanlı Voleybol liginde ertelenen 5 maç dışında bu hafta yapılan karşılaşmalarla ilk yarı perdesi kapandı.

Ertelenen maçlar arasında şampiyonluğu etkileyecek Vinlex-Eczacıbaşı maçı da bulunuyor. Buna göre ilk yarı puan durumu aşağıdadır :

TAKIMLAR :	O	G	M	AS	VS	P
Muhafızgücü	12	10	2	33	10	22
Vinlex	11	10	1	32	8	21
DSİ Spor	12	7	5	25	20	19
Taçspor	12	7	5	23	19	19
Eczacıbaşı	9	9	0	27	2	18
Galatasaray	11	7	4	22	17	18
B. Boronkay	10	7	3	25	10	17
Renauld	10	4	6	16	21	14
Altınyurt	11	3	8	13	24	14
İETT	11	2	9	10	28	13
Denizgücü	12	1	11	4	35	13
Göztepe	12	0	12	2	36	13

Vefa Antrenörü Tamer Kaptan görevinden ayrıldı

● **Kulüp yöneticileri istifanın kabul edildiğini, ancak takımı kimin çalıştıracağının henüz kesinlikle belli olmadığını açıkladılar**

İSTANBUL (THA)

Vefa Antrenörü Tamer Kaptan dün görevinden istifa etmiştir.

Tamer Kaptan'ın istifa mektubunu dün Yönetim Kurulu'na sunduğunu ve istifasının kabul edildiğini açıklayan Vefa Kulübü Basın Sözcüsü Erman Yerdelen THA Muhabiri'ne şunları söylemiştir :

"Takım son haftalarda üst üste başarısız sonuçlar aldı bunun üzerine çalıştırıcımız Tamer Kaptan görevinden istifa ettiğine dair mektubunu bize gönderdi biz de bunu kabul et''. bundan sonra takımı kimin çalıştıracağı kesin değil henüz bir isim üzerinde konuş madık, bunun yanı sıra bazı tedbirlerde getiriyoruz bu tedbirler, futbolcuları kamçılayacak ve başarılı olmalarını sağlayacak önlemlerdir. Mevcut prim statümüz sürecek idare heyeti olarak sezon başında güçlü bir takım yaratmayı planlamıştık bunu da başardıkancak her nedense takım istediğimiz futbolu bir türlü oynayamadı bundan sonra takımın düzeleceğine inanıyoruz şu anda lider Göztepe ile aramızda altı puan fark var daha ligin yarısını bile tamamlamadık bu fark kapanmayacak gibi değil.

Cosmos, Arjantin'li futbolcu Villa'yı transfer edecek

ABD'nın ünlü ve zengin futbol kulübü şimdi de Avrupalı birçok tanınmış futbol yıldızını kadrosuna aldıktan sonra Arjantin milli takımının başarılı orta saha oyuncusu Ricardo Villa'yı transfer etmek için görüşmelere başlamıştır.

Arjantin'in Racing kulübü'nün geçen yıl Atletico Tucuman kulübünden transfer ettiği yıldız futbolcu, dünya kupası finalleri sona erene dek arjantin'de kalacaktır. Arjantinli spor yazarları Racing kulübünün Villa'nın transferi ile ilgili olarak Cosmos'tan talep ettikleri transfer ücretinin 1 milyon dolar olduğunu söylemişlerdir.

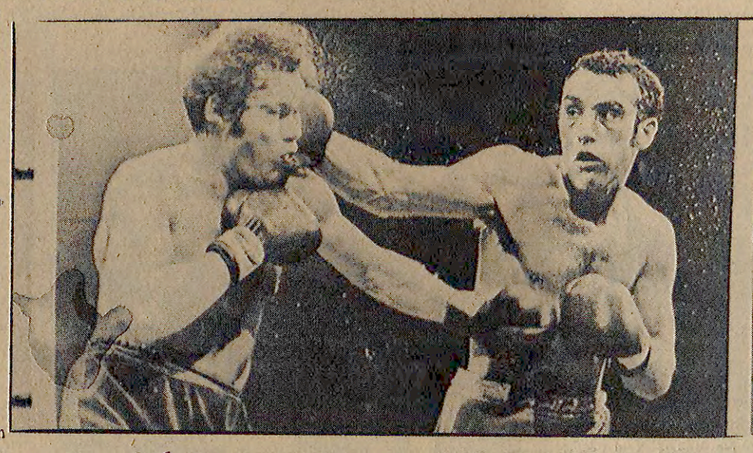

İngiltere Orta Siklet Boks Şampiyonu Kevin, Alan Minter'e karşı ünvanını korudu

LONDRA (ABC AJANSI) -

Orta siklet İngiltere boks şampiyonu Kevin Finnegen Vembley'de yapılan karşılaşmada Alan Minter'i sayı ile yenerek ünvanını korumuştur.

15 raund üzerinden yapılan karşılaşmada rakibine oranla üstün dövüşen Finnegen, Minter'i bir kaç kez yere düşürmesine rağmen nakavt edememiş tir. Olduk ça kalabalık bir seyircinin izlediği karşılaşma sonunda İngiltere Orta Siklet Boks Şampiyonu Kevin Finnegen rakibini sayı ile yenerek ünvanını korumuştur. Fotoğrafta, karşılaşmadan bir an görülüyor. (Sağ baştaki Kevin Finnegen).

Türkiye Kupasında 3. kademe 1. Etap maçlarının kuraları cuma günü çekilecek

ANKARA (THA)

Türkiye Kupası'nda 3. Kademe 1. etap maçlarının kuraları Cuma günü saat 11. 00'de Ankara'da Futbol Federasyonu'nda çekilecektir.

Kupanın bu etabında 2. kademeden tur atlayan 13 takım la birinci Türkiye Ligi'nde yer alan 14 takım mücadele edecektir.

Türkiye kupasının bu etabında mücadele edecek takımlar şunlardır :

"Adanaspor, Ankaragücü, Beş iktaş, Mersin İd. Yurdu, Boluspor, Adana D. Spor, Bursaspor, Diyarbakırspor, Fenerbahçe, Eskişehirspor, Zonguldakspor, Orduspor, Altay, Galatasaray, Rizespor, İzmirspor, Tokatspor, Elazığspor, Vefa, Tekirdağspor, Erzurumspor, Gaziantepspor, Düzcespor, K. Ereğlispor, Tirespor Antalyaspor, Sivasspor."

Yerel seçimler nedeniyle lig maçları cumartesi günü oynanacak

ANKARA - (THA) -

Futbol Federasyonu II Aralık Pazar günü yapılacak yerel seçimler nedeniyle Türkiye Ligi karşılaşmalarını Cumartesi gününe almıştır.

Buna göre, 10 Aralık Cumartesi günü İstanbul'da iki maç oynanacaktır.

10 Aralık Cumartesi birinci Türkiye liginde oynanacak maçların programı şöyledir :

12. 15 Beşiktaş -Orduspor 14. 15 Galatasaray-Adanaspor 13, 15 Adana D. Spor-Fenerbahçe, 13, 45 Boluspor-Eskişehirspor, 14, 15 Bursaspor-Mersin İd. Yurdu, 13, 15 Diyarbakırspor-Ankaragücü, 13. 30 Samsunspor-Altay, 13, 15 Trabzonspor-Zonguldakspor."

TV'nin spor programlarında büyük ölçüde kısıtlanma yapılıyor

Enerji Bakanlığı'nın önerisi üzerine TRT Yönetim Kurulu'nda televizyon yayınlarının dört saate indirilmesini öngören uygulama ya Perşembe günü başlanacaktır.

Buna göre, Televizyon Yayınları Perşembe gününden itibaren dört saat olacaktır... Yeni uygulama bütün programları olduğu gibi spor programlarını da etkileyecektir.

Türkiye 3. liginde geçen hafta

Beyaz Grup

PUAN DURUMU

TAKIMLAR :	O	G	B	M	A	Y	P
Erzurumspor	8	6	1	1	15	3	13
Sebatgençlik	8	5	-	3	10	6	10
Hatayspor	7	4	2	1	7	4	10
Karşıyaka	8	2	4	2	5	4	8
Tarsus İd. Y.	7	2	4	1	5	4	8
Tokatspor	7	2	4	1	5	4	8
Çorumspor	7	1	5	1	5	6	7
Kütahyaspor	8	2	3	3	5	6	7
Karagümrük	7	2	2	3	4	5	6
Alibeyköy	8	1	4	3	2	6	6
Kırklareli	7	1	3	3	3	10	5
Hacettepe	7	1	2	4	2	5	4
Ödemiş	7	1	2	4	4	9	4

Üçüncü Lig'de geçen hafta yapılan maçlarda, her iki grupta da liderlerin değişmediği görüldü. Beyaz Grup'ta Erzurumspor, kendi sahasında Kırklarelispor'u farklı yenmeyi başardı. Bu grubun şampiyonluk iddiasını sürdüren, şimdilik iki ektbi var. Bunlar Sebat Gençlik ve Hatayspor.. Hacettepe bu grubun güçsüz ekiplerinden biri ilk kez geçen hafta galibiyet yüzü göre bildi. Grubun sonuncusu ise, Ödemiş spor.

Kırmızı Grupta ise Edirnespor liderliğini sürdürüyor Lider Edirnespor deplasmanda Malatyaspor'u yenme başarısı gösterdi. Edirnespor'un en yakın takipçisi ise İzmirspor.

Kırmızı Grup

PUAN DURUMU

TAKIMLAR :	O	G	B	M	A	Y	P
Edirne	6	5	1	-	16	6	11
İzmirspor	6	4	2	-	9	4	10
Petrolofis	6	4	1	1	10	3	9
Lüleburgaz	6	3	1	2	9	7	7
Erzincan	6	2	2	2	3	3	6
İst. Spor	6	3	-	3	7	8	6
Konyaeğeli	6	2	1	3	6	8	5
Uşak	6	1	3	2	6	8	5
Ülküspor	6	2	-	4	7	12	4
Kasımpaşa	6	1	1	4	5	9	3
Malatyaspor	6	1	1	4	1	5	3
Ceyhanspor	6	1	1	4	5	11	3

TİYATROLAR

İstanbul

HARBİYE (407720) P. tesi oyun yok. «Coriolanus» Çar. Perş. C. tesi 21.00. C. tesi, Pazar 15.30. «Hadi Öldürsene Canikom» Salı 21.00, Pazar 18.30. FATİH (265380) «Yolcu». P. tesi dışında, Salı, Çarş. 21.00. Pazar 15.00 ve 18.00. «İşgal» Perş., Cuma, C. tesi 21.00 C. tesi 15.00

KADIKÖY (363121) «Hülleci». P. tesi, Salı dışında, C. tesi, Pazar 15.30 ve 21.00. «Büyük İkramiye», Çarş., Perş., Cuma 21.00.

TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ (440409) «Cesaret Ana», P. tesi, Salı dışında 18.30, C. tesi 15.30, Pazar 15.30.

ÜSKÜDAR (330397) «Yorgun Savaşçı», «P. tesi, Salı dışında Çarş., Perş., Cuma C., tesi 21.00. C. tesi, Pazar 15.30. Pazar 18.30. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Pazar 11.00.

ÖZEL TİYATROLAR

DOSTLAR TİYATROSU (495652) «Küçük Sahne» «İkili Oyun», Çarş. - Cuma 18.30, Perş., C. tesi 21.15. Pazar 15.15 «Gün Dönerken» Çarş. 15.15 Cuma 21.15, C. tesi, Pazar 18.30.

TEVFİK GELENBE «Şaşkın». Salı dışında her gün 21.30. Çarş 15.30. C. tesi, Pazar 18.30 (Çarşamba indirimli).

G. ÖZCAN, G. ÜLKÜ (468091) «Yalancının Mumu» P. tesi dışında her gün 21.00. C. tesi, Pazar 16.00

NEJAT UYGUR (224112) «Zam-Para» Çarş. dışında her gün 21.30. C. tesi, Pazar 18.00 ve 21.30.

DEVLET TİYATROSU

(490192) «İll, Selim» Matine 15.00. Suare: 21.00

TELEVİZYON

16.55 Yugoslavya-İspanya Maçının Naklen Yayını

18.45 Çocukların Televizyonu

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesince hazırlanan okul öncesi çocukları yönelik bu programda Idak ile Bıdık'ın kukla oyunları ile ŞIMARIK KAPLUMBAĞA adlı çizgi film yer alıyor.

19.15 Bir Köpeğin serüvenleri

Dizi filmin AVCILAR adlı bölümü yayınlanacak. Joe kendisini yakalamak için peşine düşen iki avcıya bir ayının saldırısından kurtarır. Bu iyiliğine karşılık avcılar Joe'yu yakalamaktan vazgeçerler. Joe yine özgürdür.

20.00 Haberler ve Hava Durumu

20.40 Gurbet Elleri IV

Yavuz Turakçıoğlu'nun hazırladığı Gurbet Elleri" adlı dizinin dördüncü bölümünde, Hollanda'daki Türkler nasıl eğlenip, dinleniyorlar, Türk camii, Türk Pazarı, Türk restoranları, diskotekler, Amsterdam'dan genel görüntüler.

21.15 Meşru Müdafaa

İstanbul Televizyonunca hazırlanan Paula Levi'nin yazdığı ve Can Gürzap, Ayataç Yörükaslan, Arsen Gürzap, Turgut Savaş, Metin Çeliker ve Niyazi Er'in oynadıkları "Meşru Müdafaa" adlı oyun yer alıyor. Oyunun konusu kısaca şöyle: Matteu, gece yarısı tenha bir sokakta sevgilisi Gredya'nın evine doğru gitmektedir Yolda hiç tanımadığı bir adamla karşılaşır. Bu adam Matteu'ya Gredya'nın evine gitmemesini, gittiği takdirde kocası tarafından öldürüleceğini söyler.

22.00 Türk Hafif Müziği

İzmir Televizyonunca hazırlanan bugünkü Türk Hafif Müziği programının solisti Melike Demirağ. Sanatçı şu şarkılarıyla programa katılıyor, Gel, Ne Olmuş Sana, Gurbet Türküsü, Pervane İle Işık...

23.20 Güne Bakış

SİNEMALAR

İstanbul

BEYOĞLU

ATLAS 44 08 35
Beş Deli Futbolcu. (2. Hafta)
DÜNYA 49 93 61
Ahtapot. (2. Hafta)
EMEK 44 84 39
Lanetliler Gemisi
FİTAŞ 49 93 61
Şeref Madalyası (2. Hafta)
LALE 44 35 95
Sivri Akıllılar - Z. Alasya
YENİ MELEK 44 42 89

ŞİŞLİ

AS 47 63 15
Köpekler . R.I.
İNCİ 40 45 95
Denizler Hakimi - C. Arkın
KONAK 48 26 06
Beş Deli Futbolcu - (2. Hafta)
SİTE 47 69 47
Rus Ruleti - C. Raunes, (R.İ.)

AKSARAY

BULVAR 21 35 78
Sivri Akıllılar . Z. Alasya
İPEK 22 25 13
1. Sarmaş Dolaş - M. Ar. 2. Dört Hergele - İ. Atasoy
MARMARA 22 38 60
Beş Deli Futbolcu - (2. Hafta)

KADIKÖY

KADIKÖY 37 15 97
Kısa Beraberlik . S. Loren, R.I.
REKS 36 01 12
Sivri Akıllılar
SÜREYYA 36 06 82
Beş Belalı Adam - R. Brazzi, R.T.

ÜSKÜDAR 33 24 75
1. Sarmaş Dolaş, 2. Akıncılar Geliyor - C. Arkın

Ankara

NERGİZ 18 38 83
Baraj 1 T. Şoray . T. Akan (R)
12 - 14 - 16 . 18.15 - 20.45
SİNEMA BATI 18 83 23
Cehennem Treni (R.O.)
12 - 14.30 . 16.45 - 19 - 21.15
KIZILIRMAK 25 53 93
Sakar Şakir - K. Sunal
14.15 . 16.30 - 18.45 . 21.15.

ÇAĞDAŞ SAHNE 27 77 01
Sakindi Oranın Şafakları - Yönetmen : Stannislav Rostatski
SİNEMA AKGUN 27 76 56
Cassandra Gecidi - S. Loren - R. Harris - B. Lancaster
12.15 - 14.30 . 16.45 - 19 - 21.30
TALİP 28 00 39
İnsanlık Suçu (R.O.) - D. Niven - T. Mifune
14.30 - 16.45 - 19 . 21.30
KAVAKLIDERE 26 73 79
Baraj (R) - T. Şoray - T. Akan
12.30 - 14.15 . 18.30 - 21.00
ARI 13 48 73
Candy/Şeker Gibi (2. Hafta) (R.O.) M. Brando . R. Burton
14 - 16.15 - 18.30 . 21.00
AST (MENEKŞE SİNEMASI)
Yalnız pazartesi günü bütün seanslarda - Sonsuz Ölüm . Paul Newman - Robert Redford

RADYOLAR

TRT 1

05. 00 Açılış
05. 05 Türküler
06. 00 Kısa Haberler
07. 00 Kısa Haberler
07. 30 Haberler
07. 40 Sabahtan Sabaha
09. 00 Kısa Haberler
09. 02 Kadın Dünyası
10. 00 Kısa Haberler
10. 01 Arkası Yarın
11. 00 Kısa Haberler
11. 05 Okul Radyosu
12. 10 Öğle Üzeri
13. 00 Haberler
13. 15 Oyun Havaları
14. 32 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
15. 00 Kısa Haberler
15. 01 Sizlerle Birlikte
16. 05 Okul Radyosu
17. 00 Kısa Haberler
18. 00 Kısa Haberler
18. 01 Çocuk Bahçesi
19. 00 Haberler
20. 15 Türk Sanat Müziği Toplu Programı
20. 55 Çocuklar İçin
21. 00 Kısa Haberler
21. 02 Konuların İçinden
21. 30 Şarkılar
23. 00 Haberler
23. 10 Amatör Topluluklar
24. 00 Kısa Haberler
00. 55 Kısa Haberler
01. 00-05. 00 Gece Yarısı

TRT 2

08. 00 Gün Başlıyor
09. 00 Kısa Haberler
09. 15 Hafif Müzik
09. 30 Çarşamba'nın Melodileri
10. 15 Şarkılar
10. 30 Türküler Geçidi
10. 50 Şarkılar
11. 10 Klasik Batı Müziği
11. 45 Şarkılar
12. 00 Hafif Müzik
12. 20 Şarkılar
12. 40 Türkülerin Dili
13. 00 Haberler
13. 30 Şarkılar
14. 00 Türküler
14. 15 Tarih Defteri
15. 00 Yabancı Dil Dersi
16. 00 Türküler Geçidi
16. 20 Arkası Yarın
17. 00 Konser Saati
18. 00 Anıtlar Renkler Ülkesinden
19. 00 Haberler
19. 30 Oyun Havaları
20. 15 Hafif Müzik
21. 00 Türküler
21. 45 Saz Eserleri
22. 02 Yay-Kur Saati
23. 00 Hafif Müzik
23. 15 Bir Romanımız Var
23. 30 Haberler
23. 55 Program ve Kapanış

TRT 3

07. 00 Açılış
07. 02 Güne Başlarken
07. 30 Sabah İçin
08. 30 Çarşamba Konseri
09. 15 Bizden Besteler
10. 15 Solistlerden Seçmeler
12 . 45 Bu Şarkı Hangi Makamdan
13. 15 Müzik Şölen
15. 00 Türk Bestecilerinden
16. 30 Piyano Soloları
17. 00 Bağlama Takımı
19. 00 Dünden Bugüne
20. 00 CSO Konseri
21. 55 Türk Düğünleri ve Gelenekleri
23. 00 Geceden Geceye
24. 00 Gece ve Müzik
01. 00 Program ve Kapanış

1917-1977 (Fotoğraflarla) 49

EKİM DEVRİMİ

Kızılordu ilerliyor ve zafer Sovyet halklarının

1919 yılında beyaz ordular büyük yenilgilere uğratılar. Kızılordu her yerde ilerlemeye başlamıştı. Bu arada Sovyet halkları da var güçleriyle gericilik güçlerini etkisiz kılmak için savaşım veriyordu. Ardarda kazanılan zaferler, 1920 yılının Ocak ayında Kolçak Hükümetinin tutsak edilme şiyle noktalandı. Şimdi tüm olanaklar, sosyalizmin kurulması yolunda seferber edilebilirdi.

1 *Beyazordunun yenilgisinin ana nedenlerinden biri de artık gericilik güçlerinin safında çarpışmak istememesiydi. Ülke çapında sürdürülen propoganda çalışmaları ve kaydedilen başarılar, kimin ne olduğunu açıkça ortaya koyuyordu. Fotoğrafda, Kızılordu saflarına geçen askerler görülüyor...*

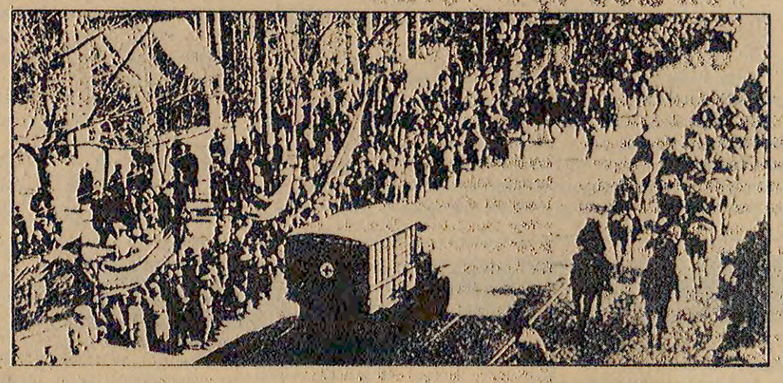

2 *Birinci Süvari Ordusu 8 Ocak 1920'de Rostov'a giriyor..*

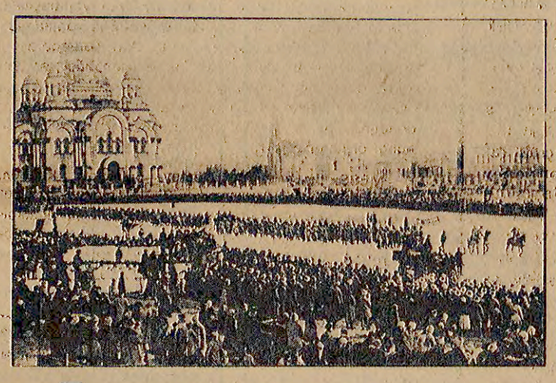

3 *Kızılordu, Irkoutsk'a girerken görülüyor.*

4 *İç savaş kahramanlarından ve Kızılordu'nun mimarlarından Mikhail Frounze. İç savaş sırasında güneydeki ordulara komuta etmişti.*

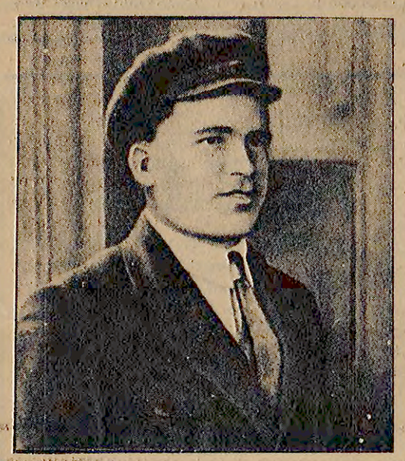

5 *Sergey Kirov da iç savaş sırasında büyük yararlıklar gösteren kişilerdendi. Denikin ordularının bozguna uğratılmasında büyük payı olan kişilerden biriydi...*

6 *Kızılordu bütün gücüyle ilerlerken, müdahaleci askerler arasında da hoşnutsuzluk son safhasına varmıştı. "Neden buradasınız" biçimindeki propoganda, etkisini gösterdi. Müdahaleci askerler pek çok yerde olduğu gibi, Dvinsk'de de bir miting düzenleyerek generallerine sordular: "Neden buradayız?"*

7 *İç savaşın başarıyla sona erdirilmesinde tüm gücünü ortaya koyanlardan biri de Lenin'di. Lenin Meydan'da Kızılordu mensuplarıyla birlikte....*

DEVAMEDECEK

Halkımıza kurulan yeni bir tuzak:

UÇAK SANAYİİ RAPORU

Hazırlayan: Türk Mimar Mühendis Odaları Birliği (TMMOB)

Yerli uçağın elektrik - elektronik sistemleri nereden gelecek?

Uçak maliyeti içinde çeşitli elektronik cihazların % 20 dolayında katkısı olduğu bilinmektedir. Yurdumuzda yılda 3,5 milyar liralık üretim boyutuna ulaşmış bir elektronik sanayii varsa da, sözkonusu sanayii imalatının % 90'ı, TV alıcısına dayalı dayanıklı tüketim cihazı imalatıdır. Uçaktaki denetim ve haberleşme cihazlarının yapım teknolojisine biraz uygun kuranportör imalatı ise 16 milyon TL dolayında olup toplam imalat içindeki payı %0.4'dür. Yüksek frekans teknolojisi henüz yurdumuzda iyi bilinen bir teknoloji olmaktan uzaktır. Özel sektördeki girişimler sektör içinde kayda değer bir ekonomik boyuta ulaşmamış, bu alandaki bir kamu yatırımı ise henüz imalata başlamamıştır. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Elektronik Sanayii hazırlık çalışmalarında ulaşım araçlarındaki elektronik sistemlere ilişkin olarak 1976-1987 dönemi için toplam 650 milyon liralık bir talep tahmin edilmekte ve imalinin ancak bir araştırma konusu olabileceği belirtilmektedir.

Ülkemizde elektronik sanayiine girdi sağlayacak devre elemanı, bağlayıcı, elektro-mekanik elemanlar ve özellikle ölçü aleti gibi çeşitli parçaların değil imalatı, düzenli ithalatı bile gerçekleşmemiştir. 3.2 milyar liralık üretim yapan TV alıcı sanayii bile kendi sardıkları birkaç kondansatör ve yaptıkları sürgülü potansiyometre dışında tüm devre elemanlarını ithal etmektedir. Uçak yapımında kullanılacak yüksek frekans devre elemanlarının, bağlayıcıların eş eksenli (coaxial) kabloların yerli piyasadan temin edilemiyeceği kesindir. Benzer şekilde en basit ampermetrenin yapılamadığı ülkemizde, çok yüksek güvenilirlikli uçak ölçü aletlerinin yan sanayiden temini de düşünülmemelidir.

Elektrik motoru:

Yurdumuzda imal edilen motorlar çoğunlukla küçük güçlü (1-20 BG) sincap kafesli asenkron motorlardır. Diğer çalışma ilkelerine sahip (rotoru sargılı, asenkron, türbo senkron, çıkıntılı kutuplu senkron) motor imalatı yoktur. Toplam 414 milyon TL sermayeli 19 kuruluş tarafından gerçekleştirilen imalat içinde patlayıcı gazlara karşı korumalı, yüksek ısılarda çalışan, düşey, yatay konumlu vb. motorlar yoktur. Motor fabrikaları ya da ilgili yan sanayi hız kontrol edici elektronik aygıtlar da yapmamaktadır.

Hız denetimi, enstrumantasyon, servo uygulamaları gibi alanlarda önemli olan doğru akım motorları imalatı ise yurdumuzda yoktur. Otomotiv sanayiinin bir yan sanayi dalı olarak üretilen cam silecek motorları genel amaçlı bir doğru akım motoru sayılamaz ve yüksek güvenirlik gerektiren uygulamalar için bu yapım teknolojisinden yola çıkılamaz.

Kablo:

Yurdumuzda kablo imalatı oldukça yüksek kapasitededir... Elektronik cihazların montajında kullanılan kablolardan da yurt içinde imal edilmektedir. Ne var ki bu alanda çeşitsizlik, plastik malzemenin ısıya dayanıksızlığı gibi sorunlar vardır. Özel türler olarak nitelenebilecek eşeksenli, blendajlı gibi türlerinin ise imalatı yoktur. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlık çalışmalarında telekomünikasyon kablolarının üretiminin desteklenmesi için teşvik uygulaması önerilmesinin nedeni de ekonomik ve teknolojik nitelikleriyle bu dalın gelişmemişliğinin bir göstergesidir.

Akümülatör:

Yurdumuzdaki akümülatör sanayii otomotiv sanayiinin bir yan sanayii durumundadır. Üretim hedefleri saptanırken temel alınan veri, bu sanayi dalının üretimi ve yurdumuzdaki araç parkıdır. Bu durum akümülatör imal teknolojisine de yansımıştır ve yalnızca otomotiv sanayii için gerekli boyutlarda kurşun akü yapımı gerçekleşmiştir. Üretim hakkında tutulan tüm istatistiklerin 6V-110A kurşun akü cinsinden verilmesi de bu gerçeği vurgulamaktadır.

Profesyonel elektronik cihazlar için gereken Ni-Cd, Ni-Fe gibi aküler, doldurulan kuru bataryalar yurdumuzda yapılmamaktadır.

Sonuç:

Yurdumuzda kurulması sözkonusu uçak sanayiine destek olabilecek, onu ürünleri ile besleyebilecek bir elektrik-elektronik imalat sanayii olmadığı görülmektedir. Yüksek güvenilirlikli, yeterli çeşitli bir üretim olmadığı için «kapasite fazlalığı var mıdır?» sorusunu sormak bile gereksizdir. Uçak sanayii için gerekli «elektrik-elektronik cihaz ve sistemlerini yurdumuzda kurulu yan sanayiden temin edebiliriz» görüşü resmi çalışmalarda yer almakta, yetkililerce ifade edilmektedir. Bu konuda daha da ileriye gidilerek, uçak sanayiinin kurulma dönemi içinde, uçak için gerekli elektrik-elektronik sistemlerde % 40'lık bir yerli imal oranına ulaşılabileceği söylenmektedir. Elektrik-elektronik sanayiinin bugünkü yapısına ilişkin saptamalar, bu yaklaşımın boş bir hayal olmaktan öteye geçemiyeceğini ortaya koymaktadır. Gerekli elektrik-elektronik sistem elemanların yurt içi üretimi için, ciddi yatırım plan ve programlarının olmayışı da gelecekteki durumu, bugünden göstermektedir. Uçak montajına geçildiğinde büyük bir olasılıkla «yurt içinden temin, yerli imal» görüşleri bir kenara itilecek ve uçakların elektrik-elektronik sistem gereksinimleri yurt dışından ithal edilerek, dışa bağımlılık sürdürülecektir.

YARIN: UÇAK SANAYİİ YENİ BİR MONTAJ SANAYİİDİR

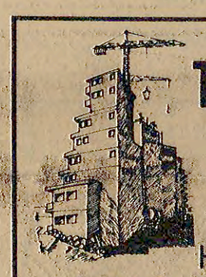

TÜRKİYE'DE KONUT SORUNU

Hazırlayan: Eyüp ÇİÇEK

İstatistikçiler Derneği Yönetim Kurulu üyesi

Bugün emekçinin en büyük derdi, kira

DİE'nin yaptığı 1975 genel nüfus sayımı % 1 örnekleme sonuçlarına göre Türkiye'nin nüfusu 40.197.669'dur. Hanede-ki ortalama nüfus 5,64'dür. Aynı örnekleme sonuçlarına göre, 451,222 kişi mağara, çadır ve benzeri yerlerde barınmakta-dır. Çizelge 9'u inceleyecek olursak 271.615 hane 1-199 lira arasında kira ödemekte, 11400 hane ise 2.000 lira ve daha fazla kira ödemektedir. Oysa 1977 yılında başkent Ankara'da sobalı bir konutun kirası en az 2000 lira-dır.

Kaloriferli bir daireninkirası ise en az 3.500 liradan başlamaktadır.

Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM-DEB)nin araştırmasına göre kiralar, son iki yıl içinde yüzde 116 artmıştır. Bu kira artışlarına karşılık işçi ücretlerindeki yıllık gerçek ücret değişimlerini inceleyelim.

Çizelge 10'da yıllık ücret artışları, çizelge 11'de tüketici fiyat indeksi verilmiştir. Dizi boyunca en yüksek fiyat artışı % 20.1 ile 1975 yılında olmuştur. 1968-1976 yılları arasında ortalama yıllık fiyat artışı % 14,4'tür. Fiyat değişimleri içinelimizde başlıca kaynak olan tüketici fiyat indekslerinin yaşam koşullarındaki gerçek düşmeyi yansıttığını kabul etmek olası değildir. Çünkü, çeşitli tüketim maddelerinin birim fiyatlarındaki değişimlerin yeterli ölçüde izlendiği varsayılsa bile, son yıllarda yüksek düzeye varan konut kiralarındaki artışlar indekslerde sürekli sabit varsayılmaktadır. Yine de mevcut fiyat indekslerindeki yıllık artışlar, ücret dizisindeki yıllık artışlarla karşılaştırılmasında ba-ze yıllardaki ücret artışları, fiyat artışlarından düşük düzeyde kalmaktadır. Dizi boyunca genel ortalama ücretlerde en çok artış % 26,7 ile 1976 yılındamey-dana gelmiştir. Aynı yıl fiyatlardaki artış % 16,3 olmuştur. Demek ki ücret artışlarının bir bölümü fiyat artışları ile erimiştir. Ortalama ücretlerde yıldan yıla meydana gelen gerçek değişim çizelge 12'de verilmiştir.. Bu çizelgedeki (+) puanlar, fiyat artışları karşısında işçilerin satınalma güçlerinde düşme olduğu, (+) puanlar ise yükselmenin meydana geldiği yılları göstermektedir. Kamu sektöründe, ücretlerdeki yıllık artışlar özel sektöre göre daha yüksek olmuştur. Gerçek ücret değişim çizelgesini inceleyecek olursak 1969 yılında kamu sektöründe bir işçinin gerçek ortalama günlük kazancı 26,88 TL. iken, 1976 yılında 28.81 TL.dır. Yani 1969 yılından 1976 yılına kadar bir işçinin gerçek ortalama günlük kazancındaki artış 1.93 TL.dır... 1969 yılında özel sektörde bir işçinin gerçek ortalama günlük kazancı 24.40 TL. iken, 1976 yılında 24.02 TL'dır. Yani 1976 yılında özel sektörde çalışan bir işçinin gerçek ortalama günlük kazancı 1969 yılına göre 38 kuruş düşmüştür. 1968-1976 yılları arasında gerçek ücretlerde yılda ancak % 1'lik bir artış olmuştur. Oysa, konut kiralarındaki yıllık artışlar fiyat indekslerinde dikkate alınsa idi, işçilerin gerçek ortalama günlük ücretlerinin her geçen yıl düştüğü açık olarak görülürdü. İşin diğer bir ilginç yanı işçilerin gerçek ücretlerindeki düşüşlerin en yüksek olduğu, yıllar 1971 ve 1972 yıllarıdır. Yani 12 Mart dönemi, işçilerin gerçek ücretlerinin diğer bir deyişle satınalma güçlerinin iyice düştüğü dönem olmaktadır. Asgari ücretin 60 TL. olduğu ülkemizde, bugün Ankara Merkezi ve çevresinde 3.000 TL.nın altında oturabilecek standartta bir konut bulmak olanaksızdır. Böylece dar gelirli emekçi kesim (işçi, memur, küçük esnaf vs) merkez dışına, gecekondulara doğru itilmektedir.

ÇİZELGE 9

ÖDENEN AYLIK KİRA TL	HANE HALKI SAYISI
1-199	271.615
200-299	266.214
300-399	225.312
400-499	159.609
500-599	141.008
600-699	94.205
700-799	64.203
800-899	33.702
900-999	15.801
1000-1099	28.002
1100-1499	32.901
1500-1999	18.801
2000 +	11.400
TOPLAM :	1 365.773 Hane

Kira Vermeyenler : 5.757312 Hane

Kaynak : DİE 1975 Genel Nüfus Sayımı % 1 örnekleme sonuçları

ÇİZELGE 10

YILLIK ÜCRET ARTIŞLARI (%)

Yıllar	Kamu :	Özel :	Genel :
1968	-	-	-
1969	+ 8,9	+ 14,3	+ 11,9
1970	+ 9,6	+ 7,5	+ 7,9
1971	+12,0	+ 6,7	+ 9,0
1972	+ 7,8	+ 11.0	+ 9,4
1973	+20,7	+ 17,8	+ 18,5
1974	+ 21,2	+ 22,2	+ 21,8
1975	+ 18,5	+ 18,8	+ 18,3
1976	+ 26,1	+ 23,4	+ 26,7

ÇİZELGE II

Tüketici Fiyat İndeksi

Yıllar	Puan	Artış (%)
1968	100	-
1969	107,1	+ 7,1
1970	115,1	+ 7,5
1971	135,0	+17,3
1972	152,7	+ 13,1
1973	177,5	+ 16,2
1974	208,3	+ 17,4
1975	250,2	+ 20,1
1976	291,1	+ 16,3

Kaynak : DİE'nin 1968 = 100 olarak yayınlandığı Ankara-İstanbul, İzmir illeri tüketici fiyat indekslerinin karma indeksi olarak alınmıştır.

ÇİZELGE 12

GERÇEK ÜCRET DEĞİŞİMİ

Yıllar :	TL :	KAMU:(%)	TL :	ÖZEL (%)	TL	GENEL(%)
1968	-	-	-	-	-	-
1969	26.88	+ 1,8	24,40	+ 7,2	25,33	+4,8
1970	27.44	+ 2,1	24,40	0,0	25,43	+ 0,4
1971	25.98	- 5,3	21,81	-10,6	23,31	- 8,3
1972	24.60	- 5,3	21.35	- 2,1	22,44	- 3,7
1973	25.70	+ 4,5	21,69	+ 1,6	22,95	+ 2,3
1974	26.67	+ 3,8	22,73	+ 4,8	23.96	+ 4,4
1975	26.24	- 1,6	22,43	- 1,3	23.52	- 1,8
1976	28.81	+ 9,8	24,02	+ 7,1	25,96	+ 10,4

YARIN : SONUÇ

Işveren döviz yokluğu nedeniyle tensikat yapmıştı

BMC İŞÇİLERİ TÜRK—METAL'İ PROTESTO ETTİ

● 640 İŞÇİ TAZMİNATLARINI ALAMAYINCA BANKA ÖNÜNDE İŞVERENİ VE TÜRK METAL'İ PROTESTO GÖSTERİSİ YAPTILAR

Döviz transferlerinin yapılamayışından doğan yedek parça darlığı nedeniyle, üretimin büyük ölçüde durduğu BMC Otomotiv Sanayiinden çıkarılan 640 işçi kadın tazminatlarının ikinci taksitlerinin şimdiye dek ödenmeyişinden, işveren ve üyesi bulundukları Türk-İş'e bağlı Türk-Metal Sendikasını sorumlu tutmuşlar, banka önünde protesto gösterisi yapmışlardır.

1475 sayılı yasanın 24. maddesinin göre topluca işleri ne son verilen iş çileri, pasaportlarını bankaya götürsüler, kıdem tazminatlarının ikinci taksitlerinin ödenmesini istemişlerdir. Ancak, banka yetkilileri, BMC İşverenini ödeme çıkıştıkı bedlis gönderemediğini bu nedenle herhangi bir ödemede bulunamayacağını söylemişlerdir.

Bunun üzerine işten çıkarılan BMC İşçileri, banka önünde İşveren ve sendikası Türk Metal'i kendileriyle aldatmakla suçlamış lardır.

İŞVEREN HESAPLAMALAR SÜRÜYOR DİYOR

BMC Genel Müdür Yardımcısı Yılmaz Aroğ, ödemelerin kanunda Türk Haberler Ajansı muhabirine yaptığı açıklamada, Türk Metal Sendikasıyla imzalıdığları toplusözleşmenin 1 Temmuz, 1977 den itibaren geçerli sayılması nedeniyle toplusözleşme farkından doğan kıdem ve ihbar tazminatları farklarının bildirisayısında hesaplama işlemlerinin sürdürüldüğünü bildirmiş, bu nedenle kıdem ve ihbar tazminatları farkının ödenmesinde gecikmeler olacağını kaydetmiş tir.

İşten çıkarılan işçilere, yasanın öngördüğü, ikramiye ve ücret farklarının ödendiğini anlatmakta yılmamıştır. Bilim adamları belediye ve hükümet yetkilileri, halkın çeşitli kesimlerinin işçi ve memur kuruluş larının katılmaya çağrılacağı bu sempozyumun sonuçları ötekı Avrupa ülkelerine de aktarılacaktır."

Belgrad çevre kirliliği konferansı sona erdi

● Konferanstı Türkiye'yi DİSK'e bağlı Genel-İş temsil etti

ANKARA (İSTA)

Yugoslavya'nın Baş kenti Belgrad'da düzenlenen ve 20 Avrupa ülkesini temsilen 24 sendikanın katıldığı Avrupa Çevre Kirliliği Konferansı sona ermiştir. Konferansta Türkiye'yi DİSK'e bağlı Genel- İş Sendikası Baş kanı Abdullah Baştürk ile 4 idşilik bir heyet temsil etmiş tir.

Genel-İş Sendikası tarafından yapılan açıklamada, konferansta şehirlerin temizliği ve insan çevresinin korunması konularının görüşüldüğü belirtilmiş, işçi sınıfına düşen görevler ve sorumlulukların tartışıldığı bildirilmiştir.

Genel-İş Sendikası temsilcileri'nin konferansın sunduğu tebliğde, İş çi sendikalarının baş lattığı bu iş birliğinin sorumlu hükümetleyce de benimsenmesi için, sosyal ve ekonomik düzenleri birbirinden farklı olsa da ortak güçlü kişi çevi sayılagan tüm iş çi sınıfı örgütlerinin gereken baskıları kullanması gerektiği belirtilmiştir.

Genel-İş Sendikası tarafından,açıklamada özetle şunlar söylenmiştir:

"Genel-İş Sendikası, Belgrad Konferansında alınan kararı gerçekleşe çeyolunmuş ve hallanmazı gidecek büyük boyutlarda tehdit eden çevre kirlenmesi ve şehirlerin temizlenmesi sorumu ulusal düzeyde tartışmak ve gerekli tavsiyelerı ortaya koymak üzere bir sempozyum düzenlemek kararına almıştır. Bilim adamları belediye ve hükümet yetkilileri, halkın çeşitli kesimlerıtan iş çi ve memur kuruluş larının katılmaya çağrılacağı bu sempozyumun sonuçları ötekı Avrupa ülkelerine de aktarılacaktır."

Maraş Belediyesinde 15 gündür direniş sürüyor

MARAŞ(İSTA) DİSK'e bağlı Genel İş Sendikasının Maraş Belediyesinde başlatmış olduğu direniş devam etmektedir.

410 İşçinin 16 Kasım 1977 tarihinde başlatmış olduğu direnişin asıl nedeninin Ekim ayına ait ücretlerin ve İkramiyelerin verilmediğini belirten işçiler, Toplu iş sözleşmesinin ek 9. maddesi işçeren durumundaki APİ Belediye Başkanı tarafından uygulanmadığını söylemişlerdir. Belediye Başkanın sözleyan işçiler yabluşan yerel seçimlerden imidini ke... APİ Belediye Başkanı bu gördüğü işçilerin ücretlerini ödemeyebile hem onları ve hem de yeni, i pistik içinde bıraborak hatta cezalandırmak istemektedir. Maraş halkı Belediye Başkanının hatta işçilerle barşı barışıya getirmesine meydan vermemekte ve direnişteki işçileri desteklemektedir." demişlerdir.

3 bin işçi ve ailesine 2 doktor bakıyor

● Maden SSK Hastanesinin doktor kadrosu ise 11

● İşçiler Diyarbakır ve Elazığ Hastanelerine gitmek zorunda kalıyor

Maden'deki Fırat Bakır ve Etibank Şark Krom'ları İşletmesiyle TCDD ve Belediye'de çalışan 3 binden fazla sigortalı işçi ile bu İşçilerin 15 bin kişiden fazla çocuğunu eş ve çocuklarını sade ce 2 doktor bakmaktadır.

Aslında 11 doktor kadrosu bulunan SSK Maden Hastanesinde sadece 2 doktorun görev yapması iş çi ve iş çi ailelerci arasında tepkiyle karşılanmaktadır. İki doktorun tedavi ve polikliniik çalışmalarını yetiştiremediğinden hasta iş çiler Diyarbakır ve Elazığ'ın kadar gitmek zorun da kalmaktadır.

Maden SSK Hastanesi İmg bekimi Dr. Hüseyin Güler, İ ki doktorlu iş çilerin sağlık sorunlarına çözüm getirıle mayeceğini belirterek, "her tüşlü çabayı kullanmamıza rağmen maalesef yararlı olamıyoruz. İşlerı normal düzeyde yürümesi için en az 6 mütehassıs doktorun daha görev yapması gerekiyor" demiştir.

Doğu Maden İşçileri Sendikası Maden Şubesi Başkanı Bekir Sıtkı Başar, SSK Hastanesine yeterıl kadar doktor bulunması için SSK Genel Müdürlüğüne, Sağlık Bakanlığına baş vurduklarını, ancak olumlu bir cevap alamadıklarını bildirmiş tir.

Sendika Başkanı Başar, Hastanenin doktor sayısının arttırılmaması halinde Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ı durumu bildirecıklerini söylemiştir.

Hızla örgütlenen Tek Ges-İş 5 yerde daha şube açtı

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı Tek-Ges-İş Sendikasının örgütlenme çalışmalarının Türkiye çapında hızla sürdüğü bildirilmiştir. Üye sayısı süresıll olarak artan ve son olarak Manavgat Oymapınar barajında 400' den fazla iş çi adına yetki alan sendikanın beş yerde daha şube açtığı açıklanmıştır. Tek Ges-İş Genel Sekreteri Yalup Sönmez, 4 Aralık'ta Antalya DİSK Bölge Temsilcisi Hacop Koç ve Sendika Başkanı İsmail Özalp'ın da katılmasıyla Manavgat'ta bir kapalı salon toplantısı yapılacağını söylemiş ve Oymapınar barajında çalışan iş çilerin ekonomik ve demokratik hakları için mücadele edeceğini ifade etmiş tir.

Enerji iş kolunda faaliyet gösteren Tek Ges-İş Sendikası Genel Sekreteri Yalup Sönmez ıdıle ve sınıf sendika çılığından tavır vermediklerini ve tüm enerji iş çilerinin iş madını kazandıklarını söylemiş tir. Son üç ayda 500' den fazla iş çinin çalıştığı Ges iş çilerı söylemiş tir. Son üç ayda 500'

Dördüncü Beş Yıllık Plan hedef ve stratejisi açıklandı

Almanya'ya yetişmemiz 2000 yılına kaldı!

- Dördüncü plan döneminde Türkiye'nin en ileri 15 ülke arasına gireceği öne sürülüyor
- Planda öngörülen yatırım miktarı ise 1 trilyon 3 milyar lira

ANKARA - (ANKA) - Resmî Gazete'nin önceki gün sayısında yayınlanan "Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının Temel Hedefleri ve Stratejisi"nde, Türkiye'nin dördüncü plan döneminde "Dispilinli bir çalışma ile" dünyanın en ileri on beş ülkesi arasına yer alabileceği kaydedilmiştir. Bunun için "Siyasî istikrarın temel, milletimizin millî birlik ve beraberlik ruhuyla bu plânı benimsemesi ve millî bir hedef olarak gönül ve inanç birliği ile gerçekleştirmeye çalışması lâzımdır. Türk milletinin günümüzde elde ettiği başarılar, bu plân da başarıya ulaştıracağının teminatıdır." denilmiştir.

Stratejide, Dördüncü Beş Yıllık Planın iki bin yılına kadar ulaşacağı 22 yıllık yeni bir perspektif gözetlemek hazırlanacağını da belirtilmiştir.

Böylece, Üçüncü plana esas olan ve Türkiye'nin 1995 yılında İtalya'nın 1972 yılında - kî seviyesine ulaşmasını hedef alan eski perspektif ortadan kaldırılmıştır. Yeni perspektifte, Türkiye'nin İkinin yanında Federal Almanya' nın bugünkü seviyesine ulaşılmasının hedefleneceği belirtilmektedir.

DÖRDÜNCÜ PLAN

Henüz hazırlanmamış bulunan 22 yıllık yeni perspektifin ilk dilimini oluşturan dördüncü plan döneminde, Millî gelirin 1976 yılı fiyatlarıy - la 346,6 milyar lira arttırılması öngörülmüştür. Bu 1978-1982 yılları arasında ortalama yılda 8,5 oranın - da bir büyüme sağlanmış demektir. Ancak bu hızla ulaşılması 1980 li yıllara bırakılmış bulunmakta. Dördüncü plan ilk iki yılı olan 1978 - 1979 'da büyüme daha düşük bir oranda kalacaktır. Niteklim başarısı yapılan 1978 yılı programı yizde 5,5'lik bir büyüme ' izayla yetinmektedir.

İTHALATIN DENETİMİ

Stratejide, "Türkiye ekonomisinin en önemli meselesi ödemeler dengesi meselesidir" denilmiş ve Türkiye'nin ithâlâtı ile ihracatı arasındaki açığın kapanacağı ve ödemeler dengesi hesabının fazla vermeye başlayacağı bir dönemde ulaşılacağı belirtilmekte.

Böylece, "Ekonomisi kendi kendini taşıyacak güce erştirilinceye kadar" gerekli her türlü tedbirin alınacağı yıldırılmıştır. Borçlanma anlamına gelen bu tedbirlerin ülkenin ekonomisini kendi kendini taşıyacak güce erştirmesi ile, dövviz kaynaklarının en rasyonel biçimde kullanılması "ilkesi benimsenmiştir. Döviz kaynaklarının rasyonel kullanımı nalabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

- Yabancı sermayeden yararlanmada, kalkınma hedefleriyle ve özellikle sanayi - leşme hedeflerine uyumlı - lık, ihracat hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı, teknolojik eksikliklerin tamamlanmasına yardımcı olmaya, yurt içi tasarruf açıklarının kapatılması ilkelerine uyulacaktır.

FAİZ VE VERGİ

Stratejide, tasarruf ve kredi düzeniyle ilgili ilkeler özetlenirken, "Dördüncü beş yıllık plân dönemde kalkınmayı mani olan, pahalılık getiren, ihracatı frenleyen, istihdamı azaltan enflasyonist baskılar doğuran sıhhatsiz kredi yüklerinin ortadan kaldırılması esas olacaktır." denilmiştir. Bu ilke, AP ile MSP'ninki "faz" komutundâ çıtş manın stratejiye yansıma - sı olmuştur. "Kredi yüklerinin ortadan kaldırılmasın - dan "MSP kanadı "Faizinizal dırılmasın " anlamına, "AP" nın vergi indirimi kanunu bilçimde bir formülü zorladığı, belirtilmektedir. Buna göre , faizle kredi alanlara belli tarzda bir ifade yapılması düşünülmektedir.

İHRACAT PRİMİ

Stratejide, "Dördüncü beş yıllık plân dönemde kalkınmayı mani olan, pahalılık getiren, ihracatı frenleyen, istihdamı azaltan enflasyonist baskılar doğuran sıhhatsiz kredi yüklerinin ortadan kaldırılması esas olacaktır." denilmiştir. Bu ilke, AP ile MSP'ninki "faz" komutundâ çıtş manın stratejiye yansıma - sı olmuştur. "Kredi yüklerinin ortadan kaldırılmasın - dan "MSP kanadı "Faizinizal dırılmasın " anlamına, "AP" nın vergi indirimi kanunu bilçimde bir formülü zorladığı, belirtilmektedir. Buna göre , faizle kredi alanlara belli tarzda bir ifade yapılması düşünülmektedir.

- Yurt dışı taşımacılık, transit taşıma, turizm, hizmet ihra - gibi döviz kazandırıcı faaliyet kollarından illanın coğrafî, tarihî, tarihî ve teoribe bırakılmıştır. İhracatın üst düzeyde doğrudan ödemeler dengesine azami ölçüde katkı sağlanacak - tır.

- Yurt dışı inşaat Türk iş çileçlerin ve serbest meslek erbabının tasarruflarının kalkınma planının dış finansmanında azami ölçüde kullanılması, yalnız karşıya Danıştay nezdinde itiraz etmişti, Danıştay, bakanlığın bu itirazı nı reddetmişti. Danın üzerine, Millî Eğitim Bakanı, Eğitim Enstitülerinde resim, müzik, beden eğitimi gibi yetenek derslerinin dışında tıkırcı bir sınav yapmadan ÜSYM puanlarına göre öğrenci alması gerekmekte, Danıştay kararının tersine 6 Aralık 1977 günü sınavların kaldığı yerden sürdürülmesine karar ver - miş